

בעניין:

1. שרה בנינגה
2. מאירה אשר
3. ד"ר סנאית גיסיס
4. חנה בר"ג
5. עומר ארוילי
6. רוני סגולי
7. מיאקו גליקו
8. יונתן גר
9. נעמי שור
10. עודד אפרתי
11. ד"ר הילה דיין
12. מוסי רז
13. אבשלום רוב
14. רחל חיות
15. שירלי נדב
16. בומה ענבר
17. ד"ר יונתן ניסים גז
18. יעל אגמון
19. אור בן דוד
20. דניאל סילברמן
21. שרון גמזו
22. ד"ר ישי מנוחין
23. אמנון לוטנברג
24. נוני טל
25. ורד ביתן
26. מיקי פישר
27. פרופ' יגאל ברונר
28. אבישי הלביא
29. אלי אמינוב
30. עירית הלביא
31. ד"ר צביה שפירא
32. אמיר ביתן
33. חיים שוורצנברג
34. פרופ' ורוניקה כהן

35. גיא הירשפלד
36. תמר כהן
37. גיא בוטביה
38. אריאל נייזנה
39. ד"ר גלעד ליברמן
40. סמדר יערון
41. שאול צ'ריקובר
42. יואב הס
43. דפנה בנאי
44. איתמר פינגנבאום
45. רמי פינצ'ובר
46. גליה ברנד
47. שירה יהב
48. רעיה רותם
49. דליה קרשטיין
50. עדית ברסלאור
51. עפר ניימן
52. שחף ויסבין
53. גדי שניצר
54. סא"ל (מיל') תולי פלינט
55. ד"ר חנה ספרן
56. קלאודיו קוגון
57. ד"ר אליוט כהן
58. יעקב מנור-מסרנו
59. תאיה גוברין-סגל
60. פרופ' יונתן אנסון
61. שושנה לונדון ספיר
62. נטשה דודינסקי
63. יאיר בונצל
64. מארי בונצל
65. נפתלי ספיר
66. פרופ' בן ציון מוניץ
67. נדב ארנון
68. בלהה גולן זונדרמן
69. עינה פרידמן
70. נפתלי אורנר
71. חיה אופק
72. יהודית אלקנה
73. טל הרן

74. דניאלה יואל
75. זהבה גרינפלד
76. אלונה כהן
77. רויטל אלקיים
78. ד"ר רוחמה מרטון
79. נורה בנדרסקי
80. סיגל קוק אביבי
81. נעמי קירשנר
82. תמר להן
83. ג'סיקה נפומנש
84. ד"ר בטינה בירמנס
85. עו"ד איתי מק
ע"י עו"ד איתי מק (רישיון 55667)
מרח' יפו 97, מרכז כלל, משרד 745, ירושלים
טל': 02-5877766-02 פקס: 02-5877744
eitaymack@gmail.com

העותרים/ות

- נגד -

1. מנכ"ל משרד הביטחון
ע"י פרקליטות המדינה, משרד המשפטים
מרח' סלאח א-דין 29, ירושלים
טל': 02-6466591/0 פקס: 02-6467011

המשיב 1

2. חברת Cellebrite DI LTD (512766577)
רחוב דרך שלמה שמלצר 97, פתח תקווה 4970602
טל: 073-3948000 פקס: 03-9247104

משיבה פורמלית 2

המסמך נחתם ביום 7.3.2021

עתירה לצו על תנאי

מוגשת בזה עתירה לכבי ביהמ"ש בה הוא מתבקש להוציא מלפניו צו על תנאי המכוון אל מנכ"ל משרד הביטחון (המשיב 1) ומורה לו להתייצב וליתן טעם:
מדוע לא יפעיל את סמכויותיו הקבועות בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עיסוק באמצעי הצפנה), תשל"ה-1974, ויורה לעצור את הייצוא הביטחוני של מערכת חברת Cellebrite הקרויה

UFED לכוחות הביטחון בבנגלדש, ובכלל זה להשבית את המכשירים שכבר נמצאים ברשות כוחות הביטחון שם, לבטל את תוקף רישיונות ההפעלה של המכשירים, ולהימנע מלתת שירותים כלשהם ועדכונים החיוניים לתפעולם השוטף.

פתח דבר

1. למרבה הצער, לאחרונה התברר לעותרים/ת כי כוחות הביטחון בבנגלדש רכשו את המערכת לפריצה לפלאפונים של חברת Cellebrite.
2. מדובר ב"תקלה" חמורה נוספת של משרד הביטחון – מאחר שאין למדינת ישראל יחסים דיפלומטיים עם בנגלדש, ולנוכח הפרות זכויות האדם והשחיתות הנרחבות בבנגלדש, הרי שלא קיימת שום יכולת למנכ"ל משרד הביטחון לפקח ולשלוט מה נעשה עם המערכות הישראליות שם.
3. כיצד ייתכן שעל אף הצהרת משרד הביטחון בפני כב' הש' רחל ברקאי (עת"מ 19-05-28312) שהינו מגלה "רגישות גבוהה במיוחד לנושא של פגיעה בזכויות אדם", מנכ"ל משרד הביטחון מאפשר למכור מערכת לפריצה לפלאפונים לכוחות ביטחון שמבצעים עינויים באמצעות קדיחת חורים בגוף עם מקדחות?
4. בפסקה 19 לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה הש' חנן מלצר בתיק בשפ 1758/20 יונתן אוריך נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 26.1.2021), הוא התייחס למשמעות הפריצה לפלאפונים: "כל חדירה לטלפון סלולרי המשמש לצרכיו האישיים של אדם – פוגעת באופן חמור ביותר בפרטיותו, ולפיכך יש צורך לקבל מראש צו שיפוטי לצורך זה, וגם צו שכזה, ככל שניתן, חייב לציין במפורש את מטרת החיפוש וכן יש לקבוע בו תנאים שיבטיחו שהחוקרים לא יפגעו בפרטיות של האדם בו מדובר מעבר לנדרש. ההגבלות הללו מלמדות עד כמה פוגענית והרסנית היא החדירה מבלי שהתקבל צו שיפוטי (או הסכמה בתנאי הלכת בן חיים), כאשר החוקרים יכולים לכאורה לשוטט בטלפון הסלולרי כאוות נפשם ולשאוב ממנו חומרים ללא הגבלה".
5. כב' הש' יצחק עמית התייחס בפסק דינו בתיק בש"פ 6071/17 מדינת ישראל נ' פישר (פורסם בנבו, 27.08.2017), להיקף החומרים שאותם ניתן לדלות מהפלאפון ובהתאם חומרת הפגיעה בזכות לפרטיות במהלך החיפוש בתוכו: "מדובר בחומר רב שדרכו ניתן ללמוד גם על "סיפור חייו" של המשתמש. למעשה לא מדובר רק בסיפור חיים המשורטט בקווים כלליים, אלא בפרטי הפרטים של חיי היומיום של האדם – מקומו בבוקר ועד לכתו לישון דרך המקומות בהם שהה, האנשים עימם שוחח ותכני השיחה ("סוד השיח"), רעיונות, הגיגים, תחביבים, חברים, ידידים, מידע אינטימי ומידע עסקי, תחומי עניין וסקרנות (האתרים אליהם גולש המשתמש) ועוד. עמדתי על מקצת מן הדברים בע"פ 8627/14 דביר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (14.7.2015) לגבי הטלפון הסלולרי: "הסמארטפון הפך זה מכבר לידידו הטוב של האדם. דומה כי לא תהא זו הפרזה לומר כי בטלפון הסלולרי טמון סיפור חייו של האדם בהאינדנא, באשר אצורים בתוכו רגעים וזכרונות משמעותיים מחייו של אדם, לצד מידע ופרטים חיוניים לתפקודו היומיומי – תמונות של עצמו ושל יקיריו, כתובות ומספרי טלפון של קרובים ומכרים, יומן, פתקי תזכורות ולוח שנה, ועוד. [...] הסמארטפון משמש גם

כמחשב, גם כמצלמה, גם כטלפון ועוד פונקציות רבות, בגינם נתפס המכשיר בעיני רבים ל'צינור' אל העולם שבחוץ, ואף לפלטפורמה באמצעותה אנשים מנהלים מערכות יחסים חברתיות. [...] הסמארטפון הוא מעין כספת ניידת המכילה תמונות, לעיתים תמונות רגישות, התכתבויות אישיות ומידע פרטי, ולעיתים אף סודי [...]. מרבית המכשירים הסלולריים הנמכרים כיום, הינם 'מכשירים חכמים', שמהווים לרוב גם שער כניסה לשלל נכסיו הדיגיטליים של האדם – חשבון דואר אלקטרוני, חשבון פייסבוק ורשתות חברתיות נוספות, אפליקציות עם גישה לחשבון הבנק וכיוצא באלה. [...] היסטוריית הגלישה יכולה לספר לא רק על תחומי העניין של המשתמש אלא גם על הנעשה במוחו. המשתמש עצמו אינו מודע לעיתים לכך שהמחשב או הטלפון הנייד משרטטים את סיפור חייו. כך, לדוגמה, הטלפון הנייד יכול לספר לנו היכן היה המשתמש בכל עת, בבחינת "האח הגדול" העוקב אחר תנועותיו..."

6. כפי שיפורט בהרחבה בהמשך, משמעות הפריצה למכשירי פלאפון בבנגלדש עלולה להיות שלילת חירות וחופש הביטוי, הפללה פוליטית, סחיטה, חטיפה, עינויים, הוצאה להורג והעלמה של אזרחים ואזרחיות שהם בעלי מכשירי הפלאפון, וכן של חברים וקרובי משפחה שלהם.

7. בעתירה זו ייטען שאין למנכ"ל משרד הביטחון סמכות חוקית כלשהי לסייע בכל צורה ואופן לפגיעה בפרטיות, לשלילת חירות וחופש הביטוי, להפללה פוליטית, לסחיטה, לחטיפה, לעינויים, להוצאה להורג ולהעלמה של אזרחים ואזרחיות בבנגלדש בגלל דעותיהם הפוליטיות, חברותם באיגודי עובדים, ביקורתם על תופעת השחיתות, תנאי ההעסקה הנצלניים והעוני, אמונתם הדתית, השתייכותם לקבוצות מיעוטים ילידיים ומינייים, וכן אנשי קשר, חברים ובני משפחה שלהם. נהפוך הוא, החוק הישראלי והחוק הבין-לאומי אוסרים על סיוע כזה.

8. למען הסר ספק, יצוין כי משרד הביטחון טען לאחרונה בעת"מ 51811-09-20 כי הסמכות העניינית לדון בעתירות בנוגע למערכת של חברת Cellebrite וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עיסוק באמצעי הצפנה), תשל"ה-1974 (להלן: "צו הפיקוח"), נתונה לבימ"ש נכבד זה.

ואלה נימוקי העתירה:

א. הצדדים

9. העותרים 1-84 הם/ן אזרחיות מדינת ישראל. חלקם/ן פעיליות זכויות אדם, חלקם/ן פעילים/ות חברתיים/ות, וחלקם/ן פעילים/ות פוליטיים/ות, אשר כולם/ן תומכים/ות בזכות של אזרחי ואזרחיות בנגלדש לחיים, לחירות ולביטחון אישי, תחת משטר דמוקרטי שישמור על זכויות האדם והאזרח שלהם.

10. העותר 85 הינו עורך דין ופעיל חברתי בתחום זכויות האדם, ובפרט בנושא הגברת השקיפות והפיקוח הציבורי על סחר בנשק והקשרים של מדינת ישראל עם משטרים המבצעים פשעים נגד האנושות, פשעי מלחמה והפרות חמורות של זכויות אדם.

11. המשיב 1, מנכ"ל משרד הביטחון, הינו הגורם המוסמך ליתן רישיונות ייצוא למערכת נשואת העתירה מכוח צו הפיקוח.
12. המשיבה 2, הינה החברה שהמערכת שלה משמשת את כוחות הביטחון בבנגלדש ומצורפת כמשיבה פורמלית מאחר שלהכרעה בעתירה עלולות להיות השלכות לגביה, ולכן העותרים/ות לא יעמדו על הגשת תגובה אישית מצידה.

ב. הראיות לגבי הייצוא של מערכת חברת Cellebrite לכוחות הביטחון הבנגלדשים

13. פרסומים רשמיים בבנגלדש מעידים שזו רכשה מישראל את המערכת הפורנוזית של חברת Cellebrite הקרויה UFED ויכולה לפרוץ הגנות במכשירי הפלאפון, לאסוף מידע מתוכם ולשחזר מידע שנמחק.
14. להבדיל מחברות המעקב והריגול ההתקפיות הישראליות, חברת Cellebrite הינה חברה ישראלית שמספקת כלים פורנוזיים לגופי אכיפת החוק בכל רחבי העולם. בניגוד לחברות ישראליות אחרות שמסייעות באופן שיטתי להפרות של החוק הבין-לאומי באישור משרד הביטחון הישראלי, על ידי סוכנויות ביון ומשטרים רודניים, המערכת של חברת Cellebrite אכן ככלל משמשת כוחות משטרה ברחבי העולם להצלת חיים וללוחמה בפשיעה.
15. למרבה הצער, במהלך השנה האחרונה נחשף ע"י העותרים/ות ייצוא המערכת של חברת Cellebrite למשטרה של הונג קונג וסין, ליחידות החקירה של הדיקטטורות בבלארוס, בוונצואלה וברוסיה, ולמשטרה במחוזות שונים באינדונזיה.
16. כך מתוארת באתר האינטרנט של החברה היכולת הטכנולוגית של המערכת¹:

The industry standard for accessing digital device data

Complicated locks, encryption barriers, deleted and unknown content, and other obstacles to reviewing device data can prevent critical evidence from coming to light. For investigations to get the fullest picture possible, forensic examiners and investigators need to be equipped with the latest technology. With support for more than 31K device profiles, and the widest device coverage from leading Android vendors and Apple, Cellebrite UFED is the market-leading solution for accessing digital data.

Use Cellebrite UFED to bypass locks, perform advanced unlocks, perform logical/full file system/physical extractions, perform selective extraction of apps data and cloud tokens and much more.

¹ https://cf-media.cellebrite.com/wp-content/uploads/2020/06/ProductOverview_Cellebrite_UFED_A4.pdf

Key Benefits

- **Unlock devices with ease:** Bypass pattern, password or PIN locks and overcome encryption challenges quickly on popular Android and iOS devices.
- **Delve deep to extract more data:** Perform logical, file system and physical extractions to get the most data out of the digital devices.
- **Unsurpassed recovery methods:** Use exclusive bootloaders, automatic EDL capability, Smart ADB and more.
- **Supporting the broadest range of devices:** Extract data from mobile phones, drones, SIM Cards, SD cards, GPS devices and more.

Product Overview | Cellebrite UFED
www.cellebrite.com

1

17. ככל הידוע, עד כה חברת Cellebrite לא הייתה רשומה במרשם הייצוא הביטחוני של משרד הביטחון הישראלי ולא קיבלה רישיון לייצוא ביטחוני למדינה כלשהי – כפי שיפורט בהמשך, רק בעקבות הגשת עתירה לבית המשפט המחוזי בת"א בעניין ייצוא מערכת החברה לרוסיה (עת"מ 51811-09-20), התקיימה לאחרונה ישיבת מטה במשרד הביטחון והוחלט שמנכ"ל משרד הביטחון הוא הגורם שיפקח על מערכות מהסוג של החברה מכוח צו הפיקוח.

18. כפי שיפורט בהמשך, המערכת של Cellebrite נחשבת בקונטקסט הספציפי של בנגלדש למוצר ביטחוני דו-שימושי, ומכאן שהייצוא שלה מחייב רישיון לייצוא ביטחוני – אך אין למנכ"ל משרד הביטחון סמכות חוקית לאשר רישיון לייצוא ביטחוני לבנגלדש, ומשמעות הדבר היא שעל מנכ"ל משרד הביטחון לאסור על חברת Cellebrite לייצא את המערכת שלה לשם, בין אם באופן ישיר ובין אם באופן עקיף.

19. לפי פרסומים רשמיים בבנגלדש, קציני משטרה בבנגלדש נסעו לסינגפור כדי לקבל הכשרה של חברת Cellebrite לשימוש במערכת UFED (בסינגפור יש נציגות קבועה של חברת Cellebrite אשר משווקת את המערכות שלה במזרח ובדרום מזרח אסיה, וגם מקיימת הכשרות מקצועיות לכוחות ביטחון שרכשו אותה), [בנובמבר 2018](#) [ובפברואר 2019](#) :

Sequential	Title	Date of publication
ט	Allowing Police Officers to Visit Singapore to Participate in Cellebrite Certified Operator (CCO) and Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA) Courses to be Held in Singapore (Memorandum: 91, Date: 06-02-2019)	2019-02-06
ז	Allowing police officers to travel to Singapore to participate in training activities on Mobile Forensics Tools (Cellebrite-UFED Training) to be held in Singapore (Memorandum: 40, Date: 14-02-2019)	2019-02-14
ז	Allowing Police Officers to Visit Singapore to Participate in Cellebrite Certified Operator (CCO) and Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA) 2 Courses to be Held in Singapore	2019-02-14

Asaduzzaman Khan
Details

Mustafa Kamal Uddin
Details

Notice

Allowing Police Officers to Visit Singapore to Participate in Cellebrite Certified Operator (CCO) and Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA) Courses to be Held in Singapore (Memorandum: 69, Date: 26/11/2018)

Cellebrite Certified Operator (CCO) & Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA)

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকার
স্বরাষ্ট্র মন্ত্রণালয়
জননিরাপত্তা বিভাগ
পুলিশ-২ শাখা
www.mhpsd.gov.bd

নম্বর: ৪৪.০০.০০০০.০৯৫.২৫.০০১.১৮.৭৭৯

তারিখ: ১৩ অগ্রহায়ণ ১৪২৫
২৭ নভেম্বর ২০১৮

প্রাপক:

প্রধান হিসাব রক্ষণ কর্মকর্তা, স্বরাষ্ট্র মন্ত্রণালয়, সিজিএ ভবন, সেগুন বাগিচা, ঢাকা

বিষয়: সিংগাপুরে অনুষ্ঠিতব্য Cellebrite Certified Operator (CCO) এবং Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA) শীর্ষক ০২টি কোর্সে অংশগ্রহণের লক্ষ্যে পুলিশ কর্মকর্তাগণের সিংগাপুর গমনের অনুমতি প্রদান।

জনাব / মহোদয়,

আদিষ্ট হয়ে আগামি ১০-১৪ ডিসেম্বর, ২০১৮ তারিখ সিংগাপুরে Cellebrite Certified Operator (CCO) এবং Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA) শীর্ষক ০২টি কোর্সে অংশগ্রহণের জন্য জনাব ইশতিয়াক আহমেদ, সিনিয়র সহকারী পুলিশ কমিশনার, সিটিটিসি ইউনিট, ডিএমপি, ঢাকা ও জনাব মোঃ মনিরুল্লাহমান, এসআই, সিটিটিসি ইউনিট, ডিএমপি, ঢাকা (মুখ্য কর্মকর্তা) এবং জনাব মোঃ আবু সাঈদ, এএসআই, ঢাকাগণের (বিকল্প কর্মকর্তা) অনুকূলে সিংগাপুর গমনের সরকারি অনুমতি জ্ঞাপন করছি।

শর্তাবলী:

(ক) আলোচ্য কোর্সে ০২টিতে অংশগ্রহণের জন্য মনোনীত কর্মকর্তাগণের যাবতীয় ব্যয়ভার আয়োজক সংস্থা ICITAP বহন করবে। এতে বাংলাদেশ সরকারের কোন আর্থিক সংশ্লেষ নেই।

(খ) তাদের বিদেশে অবস্থানকাল (যাতায়াতের ট্রানজিট সময়সহ) কর্তব্যকাল হিসেবে গণ্য হবে।

(গ) তারা কোর্সে অংশগ্রহণের জন্য বেতন ভাতাদির কোন অংশ বিদেশিক মুদ্রায় প্রাপ্য হবেন না।

(ঘ) তারা আগামি ০৯/১২/২০১৮ তারিখ ঢাকা ত্যাগ করবেন এবং কোর্স শেষে আগামি ১৫/১২/২০১৮ তারিখ ঢাকা প্রত্যাবর্তন করবেন। অনুমোদিত সময়ের অতিরিক্ত সময় তারা বিদেশে অবস্থান করতে পারবেন না।

(ঙ) বিদেশ হতে প্রত্যাবর্তনের ১৫ (পনের) কাবদিবসের মধ্যে তারা পুলিশ শাখা-০২, জননিরাপত্তা বিভাগ, স্বরাষ্ট্র মন্ত্রণালয়ে বর্ণিত বিষয়ের উপর একটি প্রতিবেদন পেশ করবেন।

২। যথাযথ কর্তৃপক্ষের অনুমোদনক্রমে এ আদেশ জারি করা হলো।

আপনার বিশ্বস্ত,

২৬-১১-২০১৮
ফারজানা জেসমিন
উপসচিব

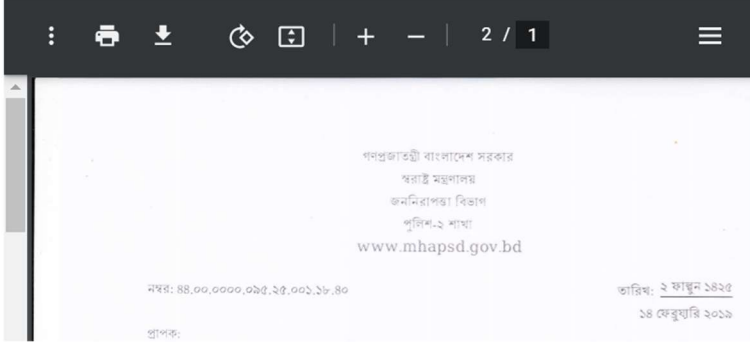

Last updated: 14 February 2019

Notice

Allowing police officers to travel to Singapore to participate in training activities on Mobile Forensics Tools (Cellebrite / UFED Training) to be held in Singapore (Memorandum: 40, Date: 14/02/2019)

Government Order

Home Minister

Asaduzzaman Khan

Details

Senior Secretary

Mustafa Kamal Uddin

Details

Web Mail

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকার
 স্বরাষ্ট্র মন্ত্রণালয়
 জননিরাপত্তা বিভাগ
 পুলিশ-২ শাখা
 www.mhpsd.gov.bd

নম্বর: ৪৪.০০.০০০০.০৯৫.২৫.০০১.১৮.৪০
 তারিখ: ২ ফেব্রুয়ারি ২০১৯

প্রাপক:
 প্রধান হিসাব রক্ষণ কর্মকর্তা, স্বরাষ্ট্র মন্ত্রণালয়, সিঙ্গিএ ভবন, সেগুন বাগিচা, ঢাকা

বিষয়: সিংগাপুরে অনুষ্ঠিতব্য Mobile Forensics Tools (Cellebrite/UFED Training) এর উপর প্রশিক্ষণ কার্যক্রমে অংশগ্রহণের লক্ষ্যে পুলিশ কর্মকর্তাদের সিংগাপুর গমনের অনুমতি প্রদান।

জনাব/ মহোদয়,
 জাতিসংঘে আগামি ১৮-০২-২০১৯ খ্রিঃ হতে ২২-০২-২০১৯ খ্রিঃ সময়ে ০৪ দিনের জন্য সিংগাপুরে অনুষ্ঠিতব্য Foreign Training কার্যক্রমে অংশগ্রহণ করার লক্ষ্যে নিম্নবর্ণিত কর্মকর্তাদের অনুকূলে সিংগাপুর গমনের সরকারি অনুমতি জ্ঞাপন করছিঃ

ক্রঃ নং	নাম, পদবি ও কর্মস্থল
০১	জনাব মুহু জালাল উদ্দিন হাফিজ, অতিরিক্ত এসএস, সিঙ্গাইতি, ঢাকা
০২	জনাব তাসাত মাহমুদ শাহানশাহ, এসএসপি, সিঙ্গাইতি, ঢাকা
০৩	জনাব মোস্তফা সৌদিম বেগম মডেল, ইন্সপেক্টর, সিঙ্গাইতি, ঢাকা
০৪	গাজী সাজ্জাদুল রহমান, এসআই, সিঙ্গাইতি, ঢাকা
০৫	জনাব উম্মুল রাহমানী, এসআই, সিঙ্গাইতি, ঢাকা
০৬	জনাব মোঃ গোলাম আলী, এসআই, সিঙ্গাইতি, ঢাকা

পর্যবেক্ষণঃ

(ক) উক্ত প্রশিক্ষণ কার্যক্রমে অংশগ্রহণের জন্য মনোনীত কর্মকর্তাদের যাত্রায়, খাকা-বাওয়ালদ সিংগাপুরে অবস্থানের যাবতীয় ব্যয়ভার প্রত্যক্ষ Mobile Forensics Tools এর মুদ্রার সাথে অকৃতকৃত রয়েছে।
 (খ) স্থানের বিশেষ অবস্থানকাল (যাত্রায়াত্রার টিকিট সময়সহ) কর্তব্যকাল হিসেবে গণ্য হবে।
 (গ) তারা প্রশিক্ষণে অংশগ্রহণের জন্য বেতন ভাতাবির কোন অংশ বৈদেশিক মুদ্রায় প্রাপ্য হবেন না।
 (ঘ) তারা আগামি ১৮/০২/২০১৯ তারিখ ঢাকা ছাড়া করবেন এবং প্রশিক্ষণ শেষে আগামি ২৩/০২/২০১৯ তারিখ ঢাকা প্রত্যাবর্তন করবেন। অনুমোদিত সময়ের অতিরিক্ত সময় তারা বিশেষে অবস্থান করতে পারবেন না।
 (ঙ) বিশেষ হতে প্রত্যাবর্তনের ১৫ (পনের) কার্যদিবসের মধ্যে তারা পুলিশ শাখা-০২, জননিরাপত্তা বিভাগ, স্বরাষ্ট্র মন্ত্রণালয়ে বর্ণিত বিষয়ের উপর একটি প্রতিবেদন পেশ করবেন।

২। যথাযথ কর্তৃপক্ষের অনুমোদনক্রমে এ আদেশ জারি করা হলো।

আপনার বিশ্বাস,

 ১৪-০২-১৯
 ভারতজানা জেসমিন
 উপসচিব

Last updated: February 8, 2019

Home Minister

Asaduzzaman Khan
Details

Senior Secretary

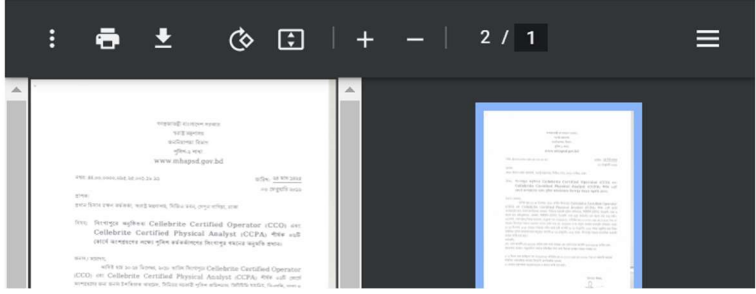

Mustafa Kamal Uddin
Details

Notice

Allowing Police Officers to Visit Singapore to Participate in Cellebrite Certified Operator (CCO) and Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA) Courses to be Held in Singapore (Memorandum: 91, Date: 08/02/2019)

Government Order

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকার
স্বরাষ্ট্র মন্ত্রণালয়
জননিরাপত্তা বিভাগ
পুলিশ-২ শাখা
www.mhpsd.gov.bd

নম্বর: ৪৪.০০.০০০০.০২৫.২৫.০০১.১৮.৯১

তারিখ: ২৪ মাঘ ১৪২৫
০৬ ফেব্রুয়ারি ২০১৯

প্রাপক:
প্রধান হিসাব রক্ষণ কর্মকর্তা, স্বরাষ্ট্র মন্ত্রণালয়, সিজিএ ভবন, সেগুন বাগিচা, ঢাকা

বিষয়: সিংগাপুরে অনুষ্ঠিতব্য Cellebrite Certified Operator (CCO) এবং Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA) শীর্ষক ০২টি কোর্সে অংশগ্রহণের লক্ষ্যে পুলিশ কর্মকর্তাদের সিংগাপুর গমনের অনুমতি প্রদান।

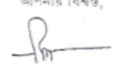
জনাব / মহোদয়,

আদিষ্ট হয়ে ২০-১৪ ডিসেম্বর, ২০১৮ তারিখ সিংগাপুরে Cellebrite Certified Operator (CCO) এবং Cellebrite Certified Physical Analyst (CCPA) শীর্ষক ০২টি কোর্সে অংশগ্রহণের জন্য জনাব ইশতিয়াক আহমেদ, সিনিয়র সহকারী পুলিশ কমিশনার, সিটিটিসি ইউনিট, ডিএমপি, ঢাকা ও জনাব মোঃ মনিবুলআমান, এসআই, সিটিটিসি ইউনিট, ডিএমপি, ঢাকা (মুখ্য কর্মকর্তা) এবং জনাব মোঃ আবু সাঈদ, এএসআই, ঢাকাগণের (বিকল্প কর্মকর্তা) অনুকূলে গত ২৭/১১/২০১৮ তারিখের ৪৪.০০.০০০০.০২৫.২৫.০০১.১৮.৭৭৯ নং স্মারকে সিংগাপুর গমনের সরকারি আদেশ জারি করা হয়। অয়োজক সংস্থা কর্তৃক কোর্সের সময়সূচি পরিবর্তন করার ২০-১৪ ডিসেম্বর, ২০১৮ সময়ের পরিবর্তে বণিত কোর্স দু'টি আগামি ১৮-২২ ফেব্রুয়ারি, ২০১৯ সময়ে অনুষ্ঠিত হবে বিধায় উল্লিখিত পুলিশ কর্মকর্তাদের অনুকূলে আগামি ১৮-২২ ফেব্রুয়ারি, ২০১৯ সময়ে সিংগাপুর গমনের সংশ্লিষ্ট সরকারি আদেশ জারি করা হলো।

শর্তাবলী:
(ক) তারা আগামি ২৭/০২/২০১৯ তারিখ ঢাকা ত্যাগ করবেন এবং কোর্স শেষে আগামি ২৩/০২/২০১৯ তারিখ ঢাকা প্রত্যাবর্তন করবেন। অনুমোদিত সময়ের অতিরিক্ত সময় তারা বিদেশে অবস্থান করতে পারবেন না।

২। এ বিভাগ হতে জারীকৃত গত ২৭/১১/২০১৮ তারিখের ৪৪.০০.০০০০.০২৫.২৫.০০১.১৮.৭৭৯ নং সরকারি আদেশে উল্লিখিত শর্তাবলীসহ অন্যান্য বিষয়াদি অপরিবর্তিত থাকবে।

৩। যথাযথ কর্তৃপক্ষের অনুমোদনক্রমে এ আদেশ জারি করা হলো।

আপনার বিশ্বস্ত,

৪-১৯-১৯
ফারজানা জেসমিন
উপসচিব

20. לפי פרסום רשמی בבנגלדש, ביום 5.7.2018 הוחלט שקצין החקירות Shamim Ahmed Bhuiyan, יאומן במערכת של חברת סלברייט ויעשה בה שימוש בחקירות של מחלקת ה-

Information and CCA, מחלקה אשר אחראית בין היתר על אכיפת חוק ה- Communication Technology Act שמשמש להפלה פוליטית ולהטלת מגבלות דרוקוניות על חופש הביטוי בבנגלדש (יפורט בהמשך):

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকার
ইলেকট্রনিক স্বাক্ষর সার্টিফিকেট প্রদানকারী কর্তৃপক্ষের নিয়ন্ত্রক (সিসিএ)-এর কার্যালয়
তথ্য ও যোগাযোগ প্রযুক্তি বিভাগ
আইসিটি টাওয়ার, আগারগাঁও, ঢাকা ১২০৭।
www.cca.gov.bd

স্মারক নং- ৫৬.০৩.০০০০.০০২.২৫.০১০.১৮-৫৭১ তারিখ: ২১ আষাঢ় ১৪২৫
০৫ জুলাই ২০১৮

অফিস আদেশ

ইলেকট্রনিক স্বাক্ষর সার্টিফিকেট প্রদানকারী কর্তৃপক্ষের নিয়ন্ত্রক (সিসিএ)-এর কার্যালয়ের ফরেনসিক ল্যাবে FTK, XRY, Magnet, Encase, Oxygen, Cellebrite, Net Analysis বিষয়ে নিয়োজিত কর্মকর্তাগণ তাদের নামের পাশে বর্ণিত Software এর উপর প্রতিদিন অনুশীলন করবে এবং পরবর্তীতে যে সময় তদন্ত এ কার্যালয়ে আসবে বর্ণিত Software ব্যবহার করে তদন্ত প্রতিবেদন প্রদান করবেন।

ক্রমিক নং	কর্মকর্তার নাম ও পদবী	Software	সময়
১	জনাব মোঃ শরিফুল ইসলাম তদন্ত কর্মকর্তা	FTK, XRY, Magnet	প্রতিদিন সকাল ১০-১২ ঘটিকা
২	জনাব মোঃ হাফেজ হোসেন চৌধুরী আইন কর্মকর্তা	Encase, Oxygen	প্রতিদিন বেলা ১১-০৩ ঘটিকা
৩	জনাব শামীম আহমেদ কুইয়দ তদন্ত কর্মকর্তা	FTK, Cellebrite, Net Analysis	প্রতিদিন বিকাল ০৩- ০৫ ঘটিকা

০২। অনুশীলন শেষে প্রত্যেকটি Software এর উপর ধারাবাহিকভাবে একটি রিপোর্ট প্রস্তুত করে ও প্রতিবেদন প্রদান করবেন।

২১ আষাঢ় ১৪২৫
০৫ জুলাই ২০১৮
নিয়ন্ত্রক (মুদ্রা-সচিব)
ফোন: +৮৮-০২-৫৫০০৬৬১৯
sharfuddin@cca.gov.bd

সময় অধিকারিত ও প্রয়োজনীয় ব্যবস্থা গ্রহণের জন্য অনুরোধ করা হইল:

- ১। সিসিএর একান্ত সচিব, তথ্য ও যোগাযোগ প্রযুক্তি বিভাগ, আইসিটি টাওয়ার, আগারগাঁও, ঢাকা।
- ২। উপ-নিয়ন্ত্রক (অর্থ, প্রশাসন ও আইন/আইসিটি/সাইবার অপরাধ ও নিরাপত্তা), সিসিএ কার্যালয়, আগারগাঁও, ঢাকা।
- ৩। তথ্য তথ্যাবধায়ক, সিসিএ ফরেনসিক ল্যাব, সিসিএ কার্যালয়, আগারগাঁও, ঢাকা।
- ৪। ব্যবস্থাপনা পরিচালক, Cor:essa Solutions & Consultants Ltd., হাটজ ৪০০, রোড-০১, মহাখালী, ঢাকা-১২০৬ [প্রয়োজনীয় কারিগরি সহায়তা প্রদানের অনুরোধসহ]।
- ৫। সহকারী নিয়ন্ত্রক (ডাটাবেজ ও গবেষণা এন্ড মনিটরিং), সিসিএ কার্যালয়, আইসিটি টাওয়ার, আগারগাঁও, ঢাকা [গবেষণা সাইটে প্রকাশের জন্য]।
- ৬। জনাব মোঃ শরিফুল ইসলাম, তদন্ত কর্মকর্তা, সিসিএ কার্যালয়, আইসিটি টাওয়ার, আগারগাঁও, ঢাকা।
- ৭। জনাব মোঃ হাফেজ হোসেন চৌধুরী, আইন কর্মকর্তা, সিসিএ কার্যালয়, আইসিটি টাওয়ার, আগারগাঁও, ঢাকা।
- ৮। জনাব শামীম আহমেদ কুইয়দ, তদন্ত কর্মকর্তা, সিসিএ কার্যালয়, আইসিটি টাওয়ার, আগারগাঁও, ঢাকা।
- ৯। অফিস নথি।

21. לפি פרসום রশমি বঙ্গলদশ, মיום 7.5.2020, אוশর তকציব লরকוש মেরכת של חברת Cellebrite לשימוש יחידת העלית RAB. כפי שיפורט בהמשך, יחידה זו אחת ממפרות זכויות האדם המרכזיות בבנגלדש ואכן קיימת בתוכה מחלקה לחקירות פורנויות²:

² <https://www.rab.gov.bd/wing/view/Forensic-and-Investigation-Wing>

<p>গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকার পরিচালনা বিভাগ এনইসি-একনেক ও সমন্বয় অনুবিভাগ একনেক শাখা-১ শেরে বাংলা নগর, ঢাকা।</p>	<p>অতি জরুরি বিশেষ বাহক মারফত</p>
<p>তারিখ: ০৭.০৫.২০২০</p>	
<p>বিষয় : একনেক কর্তৃক অনুমোদিত "স্বাভাবিক কারিগরি ও প্রযুক্তিগত সক্ষমতা বৃদ্ধিকরণ" শীর্ষক প্রকল্প অনুমোদন।</p>	
<p>সংক্রান্ত কার্যবিবরণী নং- ২০.০০.০০০০.৪১২.০৬.০২১.১৮-১২৬, তারিখ ১২.১১.২০১৮</p>	

উপর্যুক্ত বিষয় ও সূত্রের পরিপ্রেক্ষিতে নির্দেশক্রমে জানানো যাচ্ছে যে, "স্বাভাবিক কারিগরি ও প্রযুক্তিগত সক্ষমতা বৃদ্ধিকরণ" শীর্ষক প্রকল্পটি গত ০৪.১১.২০১৮ তারিখে অনুষ্ঠিত একনেক সভায় অনুমোদিত হয়। প্রকল্পটির মোট প্রারম্ভিত ব্যয় ৩২৬৮৪.০৬ লক্ষ (তিন শত ষোল কোটি চৌত্রিশ লক্ষ ছয় হাজার) টাকা। প্রকল্পটি সম্পূর্ণ জিওবি অর্থায়নে বাস্তবায়িত হবে।

- ২। প্রকল্পটির অনুমোদিত বাস্তবায়ন মেয়াদকাল ০১ নভেম্বর ২০১৯ হতে ৩০ জুন ২০২১ পর্যন্ত।
৩। প্রকল্পটির অনুমোদিত অংশ ও অঙ্গভিত্তিক বিস্তারিত ব্যয় বিভাজন নিম্নরূপ :

ক্রমং	অংশের নাম	সংখ্যা/ পরিমাণ	জিওবি (বেংগু)	মোট ব্যয়
(ক) রাজস্ব ব্যয় :				
১.	ডিসিপি ও টেন্ডার মূল্য ও বাইই	থোক	২.০০	২.০০
২.	স্ট্যাম্প ও সীল	থোক	২.৫০	২.৫০
৩.	প্রচার ও বিজ্ঞাপন ব্যয়	থোক	৭.০০	৭.০০
৪.	সহায়ী	থোক	১২.০০	১২.০০
	উপমোট (রাজস্ব) 'ক'		২৩.৮০	২৩.৮০
(খ) মূলধন				
৫.	Backpack IMSi Catcher	থোক	৭০০.০০	৭০০.০০
৬.	Surveillance by Drone	থোক	১০০০.০০	১০০০.০০
৭.	Wi-Fi Interceptor	থোক	১৬০০.০০	১৬০০.০০
৮.	Surveillance by Robot	থোক	১০০০.০০	১০০০.০০
৯.	Long Range Laser Audio	থোক	৩০০.০০	৩০০.০০
১০.	Brain Finger Print	থোক	৬০০.০০	৬০০.০০
১১.	Forensic LAB	থোক	১২০০.০০	১২০০.০০
১২.	Cellebrite	থোক	২৮০.০০	২৮০.০০
১৩.	GSM/UMTS Vehicular Active Support System	থোক	২০০০০.০০	২০০০০.০০
	উপমোট (মূলধন) 'খ'		২৬৬৮০.০০ (২৬৬৮০.০০)	২৬৬৮০.০০
(গ)	প্রাইস কন্ট্রোল	১%	২৬৭.০৪	২৬৭.০৪
(ঘ)	সিডি+ ভ্যাট বাবদ	১.৫%	৪৭১৩.২২	৪৭১৩.২২
	সর্বমোট (ক+খ+গ+ঘ) :	-	৩১৬৮৪.০৬	৩১৬৮৪.০৬

৪। অনুমোদিত ডিসিপি'র (প্রত্যেক পাতায় স্বাক্ষরিত) এক প্রস্থ এতৎসঙ্গে পরবর্তী ব্যবস্থা গ্রহণের জন্য সংযোজিত হল।

০৭.০৫.২০২০
(আইসিআই)
সিনিয়র সহকারী প্রধান
ফোন: ৯১৮০৮৮৩

সিনিয়র সচিব
জননিরাপত্তা বিভাগ
বাংলাদেশ সচিবালয়, ঢাকা।

21. מצ"ב המסמכים הרשמיים הנ"ל שפורסמו בבנגלדש ומסומנים 1/1, יודגש כי על פי אחד מהסכמי השימוש של חברת Cellebrite אשר מפורסם באינטרנט, באפשרותה להשבית את המכשירים שלה מרחוק באמצעות "קוד השבתה"³:

9. DISABLING CODE

- A. Disabling Code. Software may be provided to Buyer with code that allows Cellebrite to disable such Software. Any Updates or Upgrades to Software may include disabling code. Cellebrite agrees not to invoke such disabling code except as provided for in Section 9.B, without Buyer's prior consent, which may be given by telephone or email.
- B. Invocation of Disabling Code. In addition to the invocation of disabling code when Cellebrite has received Buyer's consent described in Section 9.A, Cellebrite may, at its option, invoke disabling code in Cellebrite's Software without receiving Buyer's consent: (i) if in Cellebrite's sole, reasonable discretion, Cellebrite believes that such Software has been, is being or will be used in violation of Laws; (ii) if Cellebrite is required to do so, because of a court or regulatory order; (iii) if Buyer has not paid an outstanding invoice more than sixty (60) days after such invoice is due; or (iv) if Buyer has used the Software other than as authorized by Buyer's license. Cellebrite shall have no liability to Buyer for any good faith invocation of any such disabling code.

22. לכן ולמען הסר ספק, יובהר כי ככול שאין באפשרות חברת Cellebrite לאסוף פיזית את מכשיריה, במסגרת "עצירה" של ייצוא המערכת לבנגלדש על מנכ"ל משרד הביטחון להורות לחברת Cellebrite להשבית את המכשירים שכבר נמצאים ברשות כוחות הביטחון

³ <https://legal.cellebrite.com/us/Cellebrite-EULA.pdf>

הבנגלדשים, לבטל את תוקף רישיונות ההפעלה של המכשירים שאצלם, ולהימנע מלתת שירותים ועדכונים החיוניים לתפעולם השוטף.

ג. רקע על חומרת המצב בבנגלדש ומעורבות כוחות הביטחון שם בהפרות שיטתיות של זכויות אדם

24. לאחר סיום המשטר הקולוניאליסטי הבריטי, ב-14.8.1947, הוקמה המדינה פקיסטן שכללה ארבע פרובינציות מערבית להודו ופרובינציה אחת מזרחית לה (איפה שתוקם בנגלדש). המרחק בין שני האזורים הנפרדים של פקיסטן היה עצום (יותר מ-1,600 ק"מ) ובהתאם גם הבדלי התרבות, החברה והשפה.

25. בחלקה המערבי של פקיסטן רוכזו עיקר הכוחות הפוליטיים והכלכליים, וברוב השנים מאז העצמאות מהבריטים המדינה נשלטה על ידי דיקטטורים צבאיים. כוחות הביטחון של מערב פקיסטן המשיכו להפעיל בפרובינציה המזרחית (בנגלדש) את אותן שיטות הדיכוי והניצול של הבריטים, ואף "שכללו" אותן.

26. המתרחשות הפוליטית הגיעה לשיא בשנת 1970, כאשר תנועת ה-Awami League זכתה בבחירות לבית הנבחרים בפרובינציה המזרחית (בנגלדש) ופעלה למען עצמאותה מפקיסטן. פעילי התנועה פתחו בהפגנות ובשביתות שהתפשטו במהירות בכל הפרובינציה.

27. בתגובה, כוחות הצבא ממערב פקיסטן פתחו במבצע נרחב בפרובינציה המזרחית, למעצר ולחיסול פיזי של האינטלקטואלים, המורים, הסטודנטים, הפועלים, האיכרים, המיעוטים הדתיים ותומכי תנועת ה-Awami League. ההערכות על מספר הנרצחים נעות בין כמה מאות אלפים ל-3 מיליון איש. כמו-כן, כמה מאות אלפי נשים ונערות נאנסו. יש המגדירים את הטבח כגינוסייד.

28. הממשלה של Indira Gandhi בהודו, חימשה את הקבוצות המזוינות של תנועת השחרור הבנגלדשית, ובעקבות הבריחה מהטבח של מיליוני פליטים לשטחה של הודו, כוחות הצבא ההודי החליטו להתערב ולפלוש לפקיסטן המזרחית.

29. ב-16.12.1971 צבא מערב פקיסטן נכנע והוקמה המדינה העצמאית בנגלדש, שבירתה דאקה. ראש הממשלה הראשון היה מנהיג תנועת ה-Awami League, Sheikh Mujibur Rahman.

30. מיד לאחר סיום מלחמת העצמאות, תנועת ה-Awami League שהפכה למפלגת השלטון, הוכיחה שאין לה סבלנות לביקורת ולפעילות של אופוזיציה; כבר בשנת 1972, הממשלה הבנגלדשית הקימה כוח פרה-מיליטרי בשם Jatiyo Rakkhi Bahini שהיה מעורב בהפרות זכויות אדם, בהוצאות להורג ללא משפט, בעינויים ובהעלמות של פעילי האופוזיציה ומבקר⁴.

31. החוקה שחוקקה ב-1972, תוקנה בספטמבר 1973 ונוספו לה הוראות שקבעו את צמצום ההגנה על זכויות האזרח והאדם בעת הכרזה על מצב חירום; בשנת 1974, Sheikh Mujibur Rahman חוקק את חוק ה-Special Power Act, שמאפשר עד היום לעצור ב"מעצר מנע" את כל מי שמאיים על הסדר הציבורי ועלול לפגוע בביטחון המדינה וביחסי החוץ שלה⁵; בתיקון נוסף של החוקה בינואר 1975, צומצמו העצמאות והכוח של בית הנבחרים והוקם משטר

⁴ <https://www.hrw.org/report/2009/05/18/ignoring-executions-and-torture/impunity-bangladeshs-security-forces>

⁵ <http://bdlaws.minlaw.gov.bd/act-462.html>

- נשיאותי. בעקבות התיקון הזה, כמעט כל המפלגות הפוליטיות והעיתונים נסגרו. כך, כל השלטון רוכז בידיו של Sheikh Mujibur Rahman שהפך ממנהיג תנועת שחרור לאומית לרודן.
32. ב-15.8.1975, הנשיא Sheikh Mujibur Rahman וכמעט כל בני משפחתו נרצחו במהלך הפיכה צבאית⁶. בנגלדש שוב חזרה להיות תחת שלטון של דיקטטורה צבאית, וסבלה משרשרת הפיכות צבאיות, שחלקן הצליחו וחלקן כשלו.
33. בין נובמבר 1975 ועד לרציחתו במהלך הפיכה צבאית, במאי 1981, שלט בפועל במדינה הגנרל Ziaur Rahman, שהקים בשנת 1978 את מפלגת ה- Bangladesh Nationalist Party (BNP) אשר הפכה למתחרה המרכזית של מפלגת ה-Awami League.
34. תקופת המשטרים הצבאיים, התאפיינה בהפרות זכויות אדם ואזרח שיטתיות, בחטיפות, בהוצאות להורג ללא משפט, בעינויים ובהעלמות של פעילי אופוזיציה, ובשחיתות רחבת היקף⁷.
35. בשנת 1991 החלה ה"חזרה לדמוקרטיה" ולמשטר פרלמנטרי. בחודש פברואר התקיימו בחירות, בהן נצחה מפלגת ה-BNP שעמדה בראשה Begum Khaleda Zia, אלמנתו של הגנרל Ziaur Rahman. למרות ה"חזרה לדמוקרטיה", כוחות הביטחון המשיכו לבצע חטיפות, עינויים, העלמות והוצאות להורג ללא משפט, במיוחד כלפי פעילי מפלגת ה-Awami League.
36. בבחירות ביוני 1996, זכתה מפלגת ה-Awami League ונבחרה לראשת הממשלה Sheikh Hasina, ביתו של Sheikh Mujibur Rahman שנרצח בהפיכה הצבאית באוגוסט 1975. עיקר הדיכוי של כוחות הביטחון חזר להיות מופנה כלפי פעילי מפלגת ה-BNP.
37. לאחר בחירות נוספת ב-2001 בהן זכתה מפלגת ה-BNP, באוקטובר 2002 החל מבצע שנקרא "Clean Heart" לטיפול ב"פשיעה ובטרור", במהלכו כוחות הביטחון עצרו יותר מ-10,000 איש, וכן ביצעו חטיפות, עינויים, העלמות והוצאות להורג ללא משפט, במיוחד כלפי פעילי מפלגת ה-Awami League⁸.
38. ב-26.3.2004, ממשלת ה-BNP החליטה להקים יחידת עלית ללחימה בטרור ובפשיעה, שתורכב משילוב נציגי כל כוחות הביטחון, הצבא והמשטרה, ונקראה Rapid Action Battalion (RAB). יחידה זו פועלת מחוץ לכל פיקוח אזרחי ושיפוטי והפכה לאחראית מרכזית להפרות זכויות אדם ואזרח, לחטיפות, לעינויים, להעלמות ולהוצאות להורג ללא משפט; ב-4.4.2017, תחנת רדיו בשבדיה פרסמה הקלטה של קצין ביחידת RAB שהודה במעורבותה בהעלמות ובהוצאות להורג ללא משפט, וגם חשף שהיחידה רוכשת רובים כדי לטמון אותם ליד הגופות של המוצאים להורג⁹.
39. על רקע העמקת המשבר פוליטי, בין השנים 2007-2008, הוכרז מצב חירום, נשללו זכויות אדם ואזרח, גברו נוכחות ופעילות הצבא ל"אכיפת החוק", וגדל מספר אירועי החטיפות, העינויים, ההוצאות להורג ללא משפט וההעלמות. רק בשנתיים האלה, הוצאו להורג 297 איש¹⁰.

⁶ <https://www.bbc.com/news/world-asia-52258557>

⁷ <https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/bangladesh0509webwcover.pdf>

⁸ <https://www.hrw.org/reports/2006/bangladesh1206/3.htm>

⁹ <https://sverigesradio.se/artikel/6665807>

¹⁰ <https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/bangladesh0509webwcover.pdf>

40. בבחירות לפרלמנט ב-29.12.2008, שוב זכתה מפלגת ה-Awami League ונבחרה לראשת הממשלה Sheikh Hasina. כפי שיפורט להלן, הם מצליחים לאחוז במושכות השלטון עד היום באמצעות "שכלול" מנגנוני הדיכוי והשחיתות במדינה.

41. כך קרה, שמאז ה"חזרה לדמוקרטיה" בשנת 1991, היריבות הקיצונית בין מפלגת ה-Awami League לבין מפלגת ה-BNP – ששורשיה עוד במאורעות ההיסטוריים של שנות ה-70 – גורמת לכך שכאשר מפלגה אחת תופסת את השלטון, מפלגות האופוזיציה מארגנות הפגנות (בחלקן אלימות), שביתות ופעולות שונות שמערערות את היציבות, ובתגובה מפלגת השלטון עושה שימוש מסיבי בכוחות הביטחון כדי להפר את זכויות האדם והאזרח של תומכי האופוזיציה. הדיכוי רק מגביר את המחאה נגד מפלגת השלטון.

42. ב-5.1.2014 התקיימו בחירות כלליות נוספות בהן שוב ניצחה מפלגת ה-Awami League. בחודשים שקדמו לבחירות, כוחות הביטחון ביצעו מעצרים המוניים של פעילי אופוזיציה, עינויים, הוצאות להורג ללא משפט והעלמות. ארה"ב והאיחוד האירופאי סירבו לשלוח משקיפים מתוך הבנה כי הבחירות אינן חופשיות, ואכן תוצאותיהן זויפו¹¹. ארה"ב פרסמה ביקורת על הבחירות וטענה שהן לא שיקפו את רצון העם הבנגלדשי¹².

43. הזיזים והאלימות חזרו על עצמם גם בבחירות בדצמבר 2018. כ"הכנה" לבחירות, אלפי פעילי אופוזיציה נעצרו. בפברואר 2018 ראשת מפלגת ה-BNP Begum Khaleda Zia נעצרה בחשד לשחיתות, ובמאי 2018 הממשלה של Sheikh Hasina הכריזה על פתיחת "מלחמה בסמים" ששימשה כתירוץ לאלימות כוחות הביטחון (בדומה ל"מלחמה בסמים" של רודריגו דוטרטה בפיליפינים)¹³. הבחירות זויפו באופן מסיבי¹⁴ וגונו על ידי האיחוד האירופאי וארה"ב¹⁵. מפלגת ה-Awami League "זכתה" ב-288 מתוך 300 מושבים בבית הפרלמנט¹⁶.

44. מאז שתפסה את השלטון שוב בדצמבר 2008, במקביל להגדלה מסיבית של תקציב כוחות הביטחון, ראשת הממשלה Sheikh Hasina צמצמה את המרחב הדמוקרטי גם באמצעות חקיקה דרקונית: בשנת 2009, בתירוץ של התגברות הפעילות של קבוצות איסלמיסטיות קיצוניות חוקק ה-Anti-Terrorism Act, אך מאחר שההגדרות בו ל"טרור" עמומות ביותר הוא בפועל משמש ל"מעצרי מנע", ל"סגירת חשבונות" ולשלילת זכויות אדם ואזרח של יריבים פוליטיים¹⁷. כך למשל, המשטרה הודיעה שבמהלך ארבעה ימים של מבצע מרוכז לתפיסת פעילים קיצוניים, היא עצרה 11,648 איש¹⁸; בשנת 2013 תוקן חוק משנת 2006 שנקרא Information and Communication Technology Act. סעיף 57 שהוסף בתיקון לחוק מאפשר לעצור ולהפליל אקטיביסטים, עיתונאים, בלוגרים, משתמשים במדיה החברתית, ומבקרים של הממשלה, באמצעות האשמתם בפרסום והפצה של מידע שגוי או

¹¹ <https://www.e-ir.info/2014/02/02/elections-in-bangladesh-political-conflict-and-the-problem-of-credibility/>

¹² <https://2009-2017.state.gov/r/pa/prs/ps/2014/01/219331.htm>

¹³ <https://www.fidh.org/en/region/asia/bangladesh/halt-war-on-drugs-killing-end-impunity-for-serious-human-rights>

¹⁴ <https://www.reuters.com/article/uk-bangladesh-politics/transparency-international-finds-irregularities-in-bangladesh-vote-idUKKCN1P91AX>

¹⁵ https://ec.europa.eu/delegations/bangladesh/56110/statement-spokesperson-parliamentary-elections-bangladesh_en ; <https://bd.usembassy.gov/bangladesh-election/>

¹⁶ <https://thediplomat.com/2018/12/bangladeshs-awami-league-wins-landslide-victory-opposition-rejects-result/>

¹⁷ https://www.satp.org/satporgtp/countries/bangladesh/document/papers/AntiTerrorism_Act2009.pdf ;

<http://odhikar.org/odhikars-concern-about-anti-terrorism-act-2009/> ; http://odhikar.org/wp-content/uploads/2012/08/Annual_Human_Rights_Report_2010.pdf

¹⁸ <https://en.prothomalo.com/bangladesh/11-thousand-arrested-in-4-days-of-crackdown>

לשון הרע כלפי המדינה ועובדי המדינה¹⁹. נקבע שמי שנעצר מכוח החוק הזה, לא יוכל להשתחרר בערבות. כך, מכוח סעיף 57 רק בשנת 2017 הוגשו 76 כתבי אישום נגד עיתונאים, ובשנת 2018 הוגשו 90 כתבי אישום נגד עיתונאים ואקטיביסטים²⁰; בשנת 2016, חוקק חוק ה-Foreign Donation (Voluntary Activities) Regulation Act, שמאפשר פיקוח דורסני על ארגונים לא ממשלתיים. החוק מחייב קבלת אישורים מראש לצורך גיוס תרומות מגורמים זרים ולכל פרויקט שהארגונים רצו לעשות. החוק גם דורש מעובדי הארגונים לקבל אישור מראש כדי לצאת מהמדינה לצורך כל פעילות הקשורה לארגונים. בנוסף, החוק מגדיר כעבירות פליליות פעילויות והתבטאויות מעליבות כלפי החוקה והממשלה בבנגלדש ואנטי-לאומיות. כתוצאה מכך, ארגונים רבים נאצלו להיסגר ולהפסיק לפרסם מידע וביקורת על השחיתות והפרות זכויות האדם שמבצעים כוחות הביטחון²¹; בשנת 2018 חוקק ה-Digital Security Act, המאפשר להעמיד לדין וכן לעצור ולבצע חיפוש ללא צו בית משפט, אם אדם הפיץ או פרסם באמצעי דיגיטלי פרסום שיש בו לשון הרע, עלול לעורר פחד, עלול לפגוע ברגשות דת, עלול לגרום לעוינות או עלול לחשוף סודות של המדינה. החוק מאפשר לממשלה להסיר פרסומים מהאינטרנט²². בשנת 2020, נעצרו 142 איש מכוח חוק זה²³.

45. סעיף 377 לחוק העונשין כולל עבירה של קיום יחסי מין "לא טבעיים", שהעונש עליה עד מאסר עולם²⁴. במאי 2017, יחידת RAB פשטה על מרכז קהילתי של קהילת הלהט"ב ועצרה שם 27 גברים ב"חשד להומוסקסואליות"²⁵.

46. בהפרות זכויות האדם והאזרח בבנגלדש משתתפים כל כוחות הביטחון: הצבא, המשטרה, משמר הגבול, יחידת החקירות הפליליות (CID), יחידת הביטחון (DB), היחידה המיוחדת (SB), יחידות המודיעין השונות (למשל ה-DGFI וה-NSI), מיליצית Ansar, משמר החופים, יחידת ה-RAB הנ"ל. בנוסף, ארגוני פשע שקשורים למפלגות ה-Awami League וה-BNP, מבצעים עבור חיסולים, חטיפות, סחיטה ואיומים.

47. הדיכוי והאלימות שמפעילים כוחות הביטחון אינו רק כלפי פעילי מפלגות האופוזיציה המנסים מאז 2008 להדיח מהשלטון את מפלגת ה-Awami League, אלא גם כלפי עורכי דין, עיתונאים, סטודנטים, מורים, בלוגרים, אמנים, מיעוטים ילידיים²⁶, מיננים ודתיים, פעילים נגד השחיתות, פעילים באיגודי עובדים, וכן איכרים ופועלים (למשל, בתעשיית הטקסטיל) אשר מתלוננים על העוני ותנאי העסקה הנצלניים.

¹⁹<https://www.icj.org/bangladesh-information-and-communication-technology-act-draconian-assault-on-free-expression/>; <https://www.hrw.org/news/2018/05/09/bangladesh-protect-freedom-expression>; <https://www.hrw.org/report/2018/05/09/no-place-criticism/bangladesh-crackdown-social-media-commentary>; https://www.fidh.org/IMG/article_PDF/article_a13875.pdf;

²⁰ <https://www.article19.org/resources/bangladesh-release-of-shahidul-alam-must-be-followed-by-dropping-of-charges-and-reform-of-repressive-laws/>

²¹ <https://www.refworld.org/docid/5d4a966f4.html>; <https://www.hrw.org/news/2016/10/19/bangladesh-new-law-will-choke-civil-society>; <https://www.icj.org/wp-content/uploads/2015/10/Bangladesh-Foreign-Donations-News-Web-Story-2015-ENG.pdf>; https://www.fidh.org/IMG/pdf/bangladesh735a_web.pdf

²² <https://www.cirt.gov.bd/wp-content/uploads/2020/02/Digital-Security-Act-2020.pdf>;

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2018/11/bangladesh-muzzling-dissent-online/>;

<https://www.frontlinedefenders.org/en/statement-report/two-years-coming-force-bangladeshs-digital-security-act-continues-target-human>

²³ http://odhikar.org/wp-content/uploads/2021/01/Annual-HR-Report-2020_Eng.pdf

²⁴ <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/bd/bd020en.pdf>

²⁵ <https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2017/05/19/police-just-arrested-27-men-for-homosexuality-in-bangladesh/>

²⁶ <https://www.hrw.org/news/2015/05/18/bangladeshs-persecuted-indigenous-people>;

https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CCPR/Shared%20Documents/BGD/INT_CCPR_CSS_BGD_26640_E.docx

48. לפי דו"ח משותף של ארגון זכויות האדם הבנגלדשי Odhikar וארגון OMCT (חברים בו כ- 200 ארגונים נגד עינויים מכל רחבי העולם), מיולי 2019,²⁷ בשנים האחרונות העינויים בבנגלדש שמבצעים כל כוחות הביטחון, כוללים בין היתר (שיטות העינויים הללו אושרו גם בדו"חות של ארגונים בין-לאומיים כגון HRW ו-Amnesty²⁸): קדיחת חורים בגפיים באמצעות מקדחות; הכאה בכל הגוף או בכפות הרגליים באמצעות מקלות עץ ומתכת; החזקה ממושכת בתנחות לא נוחות ותליה מהאוויר של העצור; ירי מכוון מטווח קרוב בבריכים כדי לגרום לנכות או לכריתת הרגליים; הכנסת פלפל חריף לעיניים, לנחיריים ולפצעים פתוחים; חשמול (בפרט באצבעות, בבהונות ובאיבר המין); כיבוי סיגריות וגרימת כוויות; שבירת עצמות; קשירת חפצים כבדים לאשכים; תלישת ציפורניים באמצעות פלאייר; הכנסת מחטים מתחת לציפורניים; הכנסת ראש העצור למיכל עם מים; מניעת שינה ממושכת; החזקת העצור בעירום מלא; אונס ואיומים באונס ותקיפות מיניות; הוצאות להורג מדומות ואיומים בהוצאה להורג.
49. העינויים משמשים הן לצורך הוצאה בכוח של הודאות שמשמשות להפללה של העצורים או של אחרים (ההודאות משמשות כ"ראיה המרכזית" ולא פעם כראיה היחידה בהליכים פליליים בבנגלדש²⁹), והן לצורך סחיטה ודרישת שוחד מהמשפחות של העצורים³⁰.
50. הדבר שמעודד עינויים, הוא השימוש הנרחב בבנגלדש במעצרים לפני משפט, במעצרים לצורך חקירה וב"מעצרי מנע". לפי דו"ח מחלקת המדינה האמריקאית לשנת 2016, כ-74% מהעצורים היו בקטגוריות אלה³¹.
51. בין ינואר 2009 לסוף 2018, ארגוני זכויות האדם בבנגלדש אספו תיעוד להעלמה של לפחות 507 איש על ידי כוחות הביטחון. מתוכם 92 איש הועלמו רק בשנת 2018; בשנת 2019 הועלמו 34 איש³², ובשנת 2020 הועלמו 31 איש³³; רוב הנעלמים היו גברים ופעילים פוליטיים וחברתיים מוכרים, במיוחד ממפלגת ה-BNP; רוב הנעלמים נחטפו ע"י כוחות הביטחון בשעות הלילה, בנוכחות בני משפחה, חברים ושכנים; רוב הנעלמים סבלו ממעצרים, מעקב, איומים והטרדות טרם העלמתם.
52. על פי ההערכות של ארגוני זכויות האדם, המספר האמיתי של הנעלמים גדול הרבה יותר, שכן כוחות הביטחון מאיימים על בני המשפחה של נעלמים שאם יתלוננו או יפרסמו את דבר ההעלמות של יקיריהם, הם לא ידעו לעולם מה עלה בגורלם ואף עלולים להיעצר בעצמם. לעיתים, כוחות הביטחון גם מבצעים פשיטות על בתי המגורים של משפחות וחברים של הנעלמים בתירוץ שהם מנסים "לחקור" את נסיבות ההיעלמות.
53. בין ינואר 2009 לסוף 2018, ארגוני זכויות האדם בבנגלדש אספו תיעוד להוצאות להורג ללא משפט של 1,920 איש ול-126 איש שמתו במהלך עינויים³⁴; בשנת 2019 הוצאו להורג 391

²⁷ https://www.omct.org/files/2019/07/25475/cycleoffear_bangladesh_report_omct.pdf

²⁸ https://www.hrw.org/reports/2008/bangladesh0208/2.htm#_ftn1 ;
<https://www.amnesty.org/download/Documents/4000/asa130052014en.pdf> ;
<https://irct.org/assets/uploads/Police%20torture%20in%20Bangladesh.pdf> ;
https://rfkhumanrights.org/assets/documents/INT_CAT_CSS_BGD_35320_E.pdf ;
<https://www.hrw.org/reports/2006/bangladesh1206/bangladesh1206web.pdf>

²⁹ <https://www.refworld.org/pdfid/57206da04.pdf>

³⁰ <http://odhikar.org/wp-content/uploads/2013/12/AHRC-SPR-008-2013-HRRpt-Bangladesh.pdf>

³¹ <https://www.refworld.org/docid/58ec8a7113.html>

³² https://www.fidh.org/IMG/pdf/annual-hr-report-2019_eng.pdf

³³ http://odhikar.org/wp-content/uploads/2021/01/Annual-HR-Report-2020_Eng.pdf

³⁴ https://www.fidh.org/IMG/pdf/bangladesh735a_web.pdf

איש³⁵, ובשנת 2020 הוצאו להורג ללא משפט 225 איש³⁶; כדי לתרץ הוצאות להורג ללא משפט, כוחות הביטחון שותלים כלי נשק ליד הגופות של ההרוגים או טוענים שמדובר היה בקרב יריות³⁷.

54. בתי המשפט בבנגלדש מושחתים ולא עצמאיים, השופטים ממונים ומחלפים על פי תמיכתם באגינדה של מפלגת השלטון³⁸, וכן לכוחות הביטחון מוקנית חסינות מוחלטת: סעיף 197 לחוק הפרוצדורה הפלילית קובע כי שום בית משפט לא ידון בחשד לעבירה שבוצעה על ידי עובד ציבור ללא אישור מהממשלה³⁹; בשנת 2003, נחקק תיקון ל- Armed Police Battalions Ordinance (משנת 1979) אשר קובע חסינות מלאה לכוחות המשטרה וליחידת RAB כאשר מדובר בפעילות שנעשתה בתום לב⁴⁰.

55. בשנים האחרונות, האו"ם חזר והתייחס לחומרת הפרות זכויות האדם והאזרח בבנגלדש. בין היתר: בעניין תופעת ההעלמות (בפרט על ידי יחידת RAB)⁴¹; בעניין המעצרים השרירותיים וההמוניים⁴²; בעניין תופעת העינויים⁴³ ובעניין ההוצאות להורג ללא משפט⁴⁴.

56. בדו"ח מחלקת המדינה האמריקאית לגבי מצב זכויות האדם בבנגלדש בשנת 2019⁴⁵, בין היתר צוינו (הדו"חות בשנים 2018 ו-2017⁴⁷ היו דומים):

unlawful or arbitrary killings; forced disappearance; torture; arbitrary or unlawful detentions by the government or on its behalf; harsh and life-threatening prison conditions; arbitrary or unlawful interference with privacy; arbitrary arrests of journalists and human rights activists, censorship, site blocking, and criminal libel; substantial interference with the rights of peaceful assembly and freedom of association, such as overly restrictive NGO laws and restrictions on the activities of NGOs; significant restrictions on freedom of movement; restrictions on political participation, where elections were not found to be genuine, free, or fair; significant acts of corruption;

³⁵ https://www.fidh.org/IMG/pdf/annual-hr-report-2019_eng.pdf

³⁶ http://odhikar.org/wp-content/uploads/2021/01/Annual-HR-Report-2020_Eng.pdf

³⁷ https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/bangladesh0717_web_0.pdf

³⁸ <http://odhikar.org/wp-content/uploads/2013/12/AHRC-SPR-008-2013-HRRpt-Bangladesh.pdf> ;

https://images.transparencycdn.org/images/2014_BangladeshNIS_EN.pdf

³⁹ <http://bdlaws.minlaw.gov.bd/act-75/section-21025.html>

⁴⁰ <http://bdlaws.minlaw.gov.bd/act-details-593.html>

⁴¹ <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=21220&LangID=E> ;

<https://www.ohchr.org/en/issues/disappearances/pages/annual.aspx> ; UN Human Rights Council, 39th Session,

Report of the Working Group on Enforced or Involuntary

Disappearances, 30 July 2018, UN Doc. A/HRC/39/46, http://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?si=A/HRC/39/46. The first general allegation was submitted on 4 May 2011, concerning the

alleged frequent use of enforced disappearance by law enforcement agencies, and paramilitary and

armed forces, as a tool to detain and even to execute individuals extrajudicially - A/HRC/22/45 and

Corr.1, para. 33, and A/HRC/30/38, para. 61; the second on 9 March 2016, concerning the reportedly

alarming rise in the number of cases of enforced disappearance in the country - A/HRC/WGEID/108/1,

para.6 ; and the third on 22 February 2017, concerning allegations of grave human rights abuses and

violations committed by the security and intelligence forces, as well as law enforcement authorities -

A/HRC/WGEID/111/1, para. 24 and annex II ;

⁴² <https://undocs.org/en/CCPR/C/BGD/CO/1> ; <https://www.undocs.org/en/A/HRC/WG.6/30/BGD/2>

⁴³ <https://undocs.org/en/CCPR/C/BGD/CO/1> ; <https://www.undocs.org/en/A/HRC/WG.6/30/BGD/2>

⁴⁴ <https://spcommreports.ohchr.org/TMResultsBase/DownloadPublicCommunicationFile?gId=23888> ;

<https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=23178&LangID=E>

⁴⁵ <https://www.state.gov/reports/2019-country-reports-on-human-rights-practices/bangladesh/>

⁴⁶ <https://www.state.gov/reports/2018-country-reports-on-human-rights-practices/bangladesh/>

⁴⁷ <https://www.state.gov/reports/2017-country-reports-on-human-rights-practices/bangladesh/>

criminal violence against women and girls; trafficking in persons; crimes involving violence or threats of violence targeting indigenous people; crimes involving violence against lesbian, gay, bisexual, transgender, and intersex (LGBTI) persons and criminalization of same-sex sexual conduct; restrictions on independent trade unions and workers' rights; and the use of the worst forms of child labor. There were reports of widespread impunity for security force abuses. The government took few measures to investigate and prosecute cases of abuse and killing by security forces.

57. ב-27.10.2020, עשרה חברי סנאט בארה"ב, כולל חברי ועדת החוץ, שלחו דרישה לנשיא טראמפ ולשר האוצר להטיל סנקציות על בכירים ביחידת ה-RAB בשל אחריותם להוצאות להורג ללא משפט⁴⁸.
(מאחר שסעיפים 23-56 מפנים למסמכים הכוללים אלפי עמודים, ככול שכב' ביהמ"ש יורה זאת, העותרים/ות יגישו את המסמכים הספציפיים שיידרשו).

ד. מיצוי הליכים

58. אוהד כהן, מנהל מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה והתעשייה, שלח לעותרים/ות ביום 13.8.2020 מכתב לפיו הפיקוח והרישוי על ייצוא מוצרים דו-שימושיים לכוחות משטרה וגופים אחרים העוסקים בביטחון, בביטחון פנים או במודיעין, נמצאים בסמכות משרד הביטחון ולכן חברת Cellebrite אינה פועלת מכוח רישיונות של משרד הכלכלה אלא מכוח חוק הפיקוח על ייצוא ביטחוני, התשס"ז-2007 (להלן: "חוק הפיקוח"):

הפניה בנדון עוסקת ביצוא טובין על ידי חברת Cellebrite וזאת, לפי הנטען במכתב, לגורמי משטרה בהונג-קונג.

משרד הכלכלה והתעשייה הינו הרשות המוסמכת לפיקוח על האב"כ והיצוא הדו-שימושי לגופים אזרחיים ולמטרות אזרחיות.

בהקשרי ייצוא דו-שימושי, משרד הכלכלה והתעשייה מפקח על ייצוא טובין דו-שימושיים המיועדים למשתמש סופי אזרחי וזאת בהתאם לפקודת היבוא והיצוא [נוסח משולב] התשל"ט – 1979 והצווים מכוחה. משרד הבטחון מפקח על הייצוא הדו-שימושי המיועדים למשתמש סופי בטחוני, בהתאם לחוק הפיקוח על ייצוא ביטחוני, תשס"ז-2007 והצווים מכוחו.

זהות הגוף המפקח (משרד הכלכלה והתעשייה / משרד הבטחון) נקבעה בדינים שלעיל, ולפיהם כאשר השימוש הוא שימוש בטחוני ו/או למשתמש סופי בטחוני הסמכות לפקח מצויה בידי משרד הביטחון. חוק הפיקוח על הייצוא הבטחוני מגדיר שימוש בטחוני כ"שימוש בידי כוחות ביטחון או בעברם". כוחות ביטחון מוגדרים בחוק זה כ"כוחות מזוינים או כוחות משטרה, של מדינה, וכן גופים אחרים של מדינה העוסקים בביטחון, בביטחון פנים או במודיעין".

⁴⁸<https://www.foreign.senate.gov/imo/media/doc/10-27-20%20Letter%20to%20Pompeo%20and%20Mnuchin%20re%20Bangladesh%20RAB.pdf> ; <https://www.foreign.senate.gov/press/ranking/release/bipartisan-letter-calls-for-sanctions-on-bangladeshi-battalion-for-extrajudicial-killings-enforced-disappearances-torture> ; <https://asiatimes.com/2020/11/killings-in-bangladesh-push-bipartisan-us-call-for-sanctions/>

לפי מכתבך, הטובין המיוצאים מיועדים למשתמש סופי שהינו כוח משטרה/כוחות הביטחון ולפיכך הסמכות על פי דין לפיקוח על טובין אלה מצויה בידי משרד הביטחון. לאור זאת, אין בכונת משרדנו להתייחס לכך, באשר הדבר אינו תחת סמכותו.

59. ביום 21.9.2020 ראשת אפ"י דחתה בקשה לעצירת הייצוא של מערכת חברת סלברייט לרוסיה בזה הנוסח:

1. תודה על פנייתך שבסימוכין.

2. כפי שנמסר לך במענה לפנייתך הקודמת, משרד הביטחון פועל מכוח חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007, ומפקח על יצוא של ציוד ביטחוני (ציוד טילים, ציוד לחימה וציוד דו-שימושי מפוקח), בהתאם לרשימות המוצרים המפוקחים, המבוססות על רשימות משטרי הפיקוח הבין-לאומיים. משרד הביטחון אינו מוסר פרטים אודות מדיניות הייצוא הביטחוני ובכלל זה אינו מתייחס לרשימות ספציפיים או לרשומים במרשם הייצוא, וזאת מטעמים ביטחוניים, מדיניים ואסטרטגיים.

60. ב-23.9.2020 הוגשה עתירה בעניין הייצוא של מערכת חברת Cellebrite לוועדת החקירות ברוסיה (עת"מ 51811-09-20) בבית המשפט המחוזי בת"א ונקבע דיון בפני כב' השופטת ארנה לוי ליום 3.3.2021.

61. ביום 31.1.2021, העותרים/ות שלחו לראשת אפ"י ומנכ"ל חברת סלברייט עדכון על המשך הידרדרות המצב ברוסיה בעקבות המעצר של מנהיג האופוזיציה Alexei Navalny.

62. ביום 1.2.2021, נשלח לב"כ העותרים/ות מכתב מראשת אפ"י, לפיו, בעקבות עבודת מטה שנעשתה בתקופה האחרונה במשרד הביטחון לבחינת המסגרת הנורמטיבית לפיקוח על מוצרי פורנזיקה דיגיטלית, הוחלט שהגורם שיפקח על התחום יהיה מנכ"ל משרד הביטחון, מכוח צו הפיקוח:

בהמשך לעתירתך שבכותרת בעניין יצוא מוצרי פורנזיקה של חברת סלברייט לרוסיה, ובהמשך למענה שלנו מיום 21.9.20, נבקש לעדכן כי בתקופה האחרונה נעשתה באפ"י עבודת מטה לבחינת המסגרת הנורמטיבית לפיקוח על מוצרי פורנזיקה דיגיטלית, העומדים בבסיס עתירתך.

מוצרי פורנזיקה דיגיטלית נכנסו לפיקוח על-ידי הסדר ואסנאר בדצמבר 2019 עם הכנסתם לרשימת הציוד והטכנולוגיה הדו-שימושיים של משטר ואסנאר תחת קטגוריה של ביטחון מידע (Information Security) (ראה לעניין זה סעיף 5.A.4.B לרשימה של ואסנאר).

יחד עם זאת, מוצרים הכוללים אמצעי הצפנה, כדוגמת המוצר מושא העתירה שבכותרת, על אף התיקון של הסדר ואסנאר, מפוקחים באמצעות צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עיסוק באמצעי הצפנה), התשל"ה-1974 ("צו הצופן") והרשימות ניתנים ע"י מנכ"ל משרד הביטחון. זאת, מבלי שהדבר מהווה אישור לקיומם של רשימות ביחס למוצר מושא העתירה.

ויובהר, הגם שאין מדובר בפיקוח המתבצע מכוח הוראות חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007, גם הפיקוח על יצוא אמצעי הצפנה על-פי צו הצופן נעשה על-ידי משרד הביטחון והשיקולים דומים לאלו של הליך הפיקוח מכוח חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, בשינויים המתחייבים.

ביחס לטענותיך הספציפיות אודות יצוא המוצר נשוא העתירה למדינה, כאמור במכתבנו הקודם, הרינו להשיב כי אין באפשרותנו להתייחס מטעמים ביטחוניים, מדיניים ואסטרטגיים.

נא ראה במכתבי זה כמענה משלים למכתבי מיום 21.9.20.

63. יודגש כי הדבר לא נטען במענים שראשת אפ"י שלחה לעותרים/ות קודם לכן, בעניין הייצוא של מערכת חברת Cellebrite לרוסיה, ונצואלה, בלארוס, אינדונזיה והונג קונג, וגם עמדת משרד הכלכלה הייתה כאמור שחל בעניין המערכת חוק הפיקוח.

64. החלטת משרד הביטחון והייעוץ המשפטי שלו שמנכ"ל משרד הביטחון יהיה הגורם שיפקח על התחום, הינה החלטה מצערת ומדאיגה מאוד ומשמעותה חזרה לאחור: הוראות צו הפיקוח משנת 1974 הינן אנכרוניסטיות ומקנות שיקול דעת בלעדי למנכ"ל משרד הביטחון ("הכל **כפי שימצא לנכון**"), אינן מעגנות את מעמד משרד החוץ במעגל קבלת ההחלטות, אינן כוללות את המגבלות והמנגנונים המפורטים בחוק הפיקוח, למנכ"ל משרד הביטחון אין בדומה לאפ"י "צוות אכיפה" שיכול לפקח על העמידה בתנאי ההיתרים שניתנו, ובנוסף הבלעדיות שמוקנית למנכ"ל משרד הביטחון בקבלת ההחלטה לתת או לבטל היתר עלולה להוביל לפרשות שחיתות וניגודי עניינים.

65. יובהר כי מטעמים שונים ואף שהעותרים/ות סבורים שהחלטת משרד הביטחון והייעוץ המשפטי שלו שמנכ"ל משרד הביטחון יהיה הגורם שיפקח על התחום ולא ראשת אפ"י מכוח חוק הפיקוח, הינה החלטה שגויה משפטית ונובעת משיקולים פסולים, אין בכוונתם להגיש עתירה משפטית בעניין אלא לנהל מאבק ציבורי בישראל ובחו"ל.

66. בנסיבות אלה, העותרים/ות פנו ביום 11.2.2021 למנכ"ל משרד הביטחון בבקשה שיוורה בדחיפות לחברת Cellebrite לעצור את הייצוא לבנגלדש של כל סוגי המערכות שלה (בהתאם לסמכויותיו מכוח סעיף 5 לצו הפיקוח), ובכלל זה להשבית את המכשירים שכבר נמצאים ברשות כוחות הביטחון שם, לבטל את תוקף רישיונות ההפעלה של המכשירים בבנגלדש, ולהימנע מלתת שירותים כלשהם ועדכונים החיוניים לתפעולם השוטף.

67. ביום 24.2.2021 מנכ"ל משרד הביטחון דחה את הבקשה כדלהלן:

הנדון: בקשה דחופה למנכ"ל משהב"ט לעצור את הייצוא של מערכת חברת סלברייט וחברת PICSIX לגורמי ממשל בבנגלדש
סימוכין: פנייתך מיום 11 פברואר 2021

בהמשך לפנייתך, הריני להשיב לך על דעת מנכ"ל משהב"ט, כדלקמן:

באשר לחברת סלברייט, כפי שנמסר לך במענה מיום 1 פברואר 2021. מוצרי פורנוזיקה דיגיטלית נכנסו לפיקוח על-ידי הסדר ואסנאר בדצמבר 2019 עם הכנסתם לרשימת הציוד והטכנולוגיה הדו-שימושיים של משטר ואסנאר תחת קטגוריה של ביטחון מידע (Information Security) (ראה לעניין זה סעיף 5.A.4.B לרשימה של ואסנאר).

יחד עם זאת, מאחר שמוצרי הפורנוזיקה הדיגיטלית נשוא פנייתך כוללים אמצעי הצפנה, הם מפקחים באמצעות צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עיסוק באמצעי הצפנה), התש"ל"ה-1974 ("צו הצופן"). הרישיונות ניתנים ע"י מנכ"ל משרד הביטחון והשיקולים דומים לאלו של הליך הפיקוח מכוח חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007 ("חוק הפיקוח"), בשינויים המתחייבים.

....

ביחס לטענות המופיעות בפנייתך, משרד הביטחון אינו מוסר פרטים אודות רישיונות יצוא ספציפיים וזאת מטעמים ביטחוניים, מדיניים ואסטרטגיים. ראוי לציין כי משהב"ט בוחן את מדיניותו, יחד עם הגורמים הרלוונטיים, מידי תקופה או בהתאם להתרחשויות, ומפעיל סמכויותיו, לרבות סמכות ביטול והתליית רישיונות, בהתאם לצורך.

מצ"ב פניית העותרים בעניין בנגלדש מיום 11.2.2021 והחלטה הדוחה אותה מיום 24.2.2021 ומסומנים 2/2

ה. הטענות המשפטיות

מנכ"ל משרד הביטחון פוגע ביסודות המשטר הדמוקרטי במדינת ישראל

68. התשובה שנתן מנכ"ל משרד הביטחון לעותרים/ות פוגעת אנושות בעקרונות יסוד של המשטר הדמוקרטי, אשר לפיהם הרשות המחוקקת והרשות השופטת מפקחות על הרשות המבצעת, וזכותו של הציבור הרחב לפקח על שלוש רשויות אלה.
69. לא יעלה על הדעת כי מנכ"ל משרד הביטחון יענה תשובה כזאת לעותרים ולציבור הישראלי, לאחר שהרשויות הרלוונטיות בבנגלדש חשפו בפומבי כי הן רכשו את מערכת חברת Cellebrite.
70. מרגע שהפרשה החמורה נחשפה, ולא הוכחשה לגופה ע"י מנכ"ל משרד הביטחון – לא יעלה על הדעת כי מנכ"ל משרד הביטחון ימסור החלטה המנוסחת באופן כזה לעותרים/ות ולציבור הישראלי.
71. עמדת מנכ"ל משרד הביטחון כי יש לו סמכויות בלתי מוגבלות בתחום הייצוא הביטחוני, וכי הוא אינו צריך לתת דין וחשבון לעותרים/ות ולציבור הישראלי, נוגדת את האופי הדמוקרטי של המשטר במדינת ישראל.
72. במדינה דמוקרטית אין לגורם כלשהו ברשות המבצעת שיקול דעת מוחלט. כל שיקול דעת שלטוני הוא שיקול דעת מוגבל. ללא דיון ופיקוח ציבורי פתוחים על התנהלות מנכ"ל משרד הביטחון, במיוחד בפרשות חמורות העוסקות במעורבותו בפעילות לא חוקית במדינות אחרות, הדמוקרטיה הישראלית תרוקן מתוכן ויאבד אמון הציבור בו.
73. יפים הדברים של כב' הנשיא (בדימוס) הש' מאיר שמגר בפסקה 5 לפסק דינו בבג"צ 1601/90 משולם שליט נ' ח"כ שמעון פרס ואח' (פורסם בנבו, 8.5.1990): "דעת קהל חופשית ומוזעות הציבור לנעשה במערכות השלטון הן חלק אינטגרלי מן המבנה של המשטר הדמוקרטי. משטר דמוקרטי בנוי על שיתוף מתמשך של הציבור במידע על המתהווה בחיים הציבוריים. החיסוי של מידע מוצדק רק בשל הטעמים יוצאי הדופן של ביטחון המדינה או יחסי חוץ או מחשש של פגיעה בעניין ציבורי חשוב... אין אפשרות לקיים את אמון הציבור על יסוד הנסתר ממנו, והוא, כאמור, אם אינן מתקיימות הנסיבות יוצאות הדופן, שאף הן אינן אלא תולדה של אינטרס ציבורי מובהק מסוג אחר".
74. יפים דבריו של כב' הנשיא (בדימוס) הש' אהרון ברק, לגבי חשיבות חשיפת מידע לציבור דווקא בתחום הביטחוני לצורך קיום משטר דמוקרטי, בפסקאות 8, 13 ו-16 לפסק דינו בבג"צ 680/88 מאיר שניצר נ' הצנזור הצבאי הראשי, מר יצחק שני (פורסם בנבו, 10.1.1989):
- אכן, תחת משטר קולוניאלי באה עצמאות מדינית. במקום שלטון אוטוקרטי כונן משטר דמוקרטי, שהוא משטר העם, המבוסס על שלטון ייצוגי, הפועל על-פי דעת הרוב והמקיים זכויות אדם. שינוי זה, מטבע הדברים, גורר עמו תפיסה חדשה למשפט ולשיפוט. תוצאתו של השינוי משתנה עם הנסיבות... ללא חופש ביטוי, אין מאפשרים לאמת להיחשף, אין מאפשרים לאדם להגשים את עצמו, ואין מאפשרים למשטר הדמוקרטי, המבוסס על החלפת דעות, להתקיים. החלפה

חופשית של מידע, דעות והשקפות היא תנאי חיוני לקיומו של משטר דמוקרטי, המבוסס על שלטונו של העם, על-ידי העם, למען העם. בלא חופש הביטוי, מאבדת הדמוקרטיה את נשמתה... אכן, בהעדר ודאות קרובה לסכנה ממשית, חשוב הוא, כי תתקיים החלפה חופשית של דעות ורעיונות. דבר זה חשוב הוא לא פחות בענייני ביטחון מאשר בעניינים אחרים. דווקא משום אופיים "הקיומי" של ענייני הביטחון, חשוב הוא שהציבור יהא מודע לבעיות השונות, באופן שיוכל להגיע להחלטות נבונות בבעיות היסוד המטרידות אותו... דווקא בשל ההשלכות שיש להחלטות בעלות אופי ביטחוני על חיי האומה, מן הראוי הוא לפתוח את הדלת להחלפת הדעות בענייני ביטחון בגלוי. בהקשר זה חשוב הוא במיוחד, כי העיתונות תהא חופשית לשמש במה להחלפת דעות ולביקורת בעניינים חיוניים לכלל ולפרט...

75. יפים גם דבריו של כב' הנשיא (בדימוס) הש' משה לנדוי, בבג"צ 243/62 אולפני הסרטה בישראל בע"מ נ' גרי ואח' (פורסם בנבו, 10.12.1962), בעמ' 2416: "שלטון הנוטל לעצמו את הרשות לקבוע מה טוב לאזרח לדעת, סופו שהוא קובע גם מה טוב לאזרח לחשוב; ואין סתירה גדולה מזו לדמוקרטיה אמיתית, שאינה 'מודרכת' מלמעלה".

סמכות מנכ"ל משרד הביטחון לעצור את הייצוא של מערכת חברת Cellebrite לכוחות הביטחון בבנגלדש והביקורת השיפוטית על החלטותיו בעניין

76. ככל הידוע, כמתואר, עד כה חברת Cellebrite לא הייתה רשומה במרשם הייצוא הביטחוני של משרד הביטחון הישראלי ובהתאם גם לא קיבלה רישיון לייצוא ביטחוני למדינה כלשהי. כאמור במכתבה של ראשת אפ"י מיום 1.2.2021, בעקבות עבודת מטה שנעשתה בתקופה האחרונה במשרד הביטחון לבחינת המסגרת הנורמטיבית לפיקוח על מוצרי פורנזיקה דיגיטלית, הוחלט שהגורם שיפקח על התחום יהיה מנכ"ל משרד הביטחון, מכוח צו הפיקוח.
77. הסדר ואסנאר כולל ברשימת הטכנולוגיות הדורשות פיקוח, גם כאלה אשר רלוונטיות למערכת חברת Cellebrite, במיוחד בהקשר של בבנגלדש⁴⁹:

- Cat 4 "Intrusion software"
5P2 "Software" specially designed or modified to avoid detection by 'monitoring tools', or to defeat 'protective countermeasures', of a computer or network-capable device, and performing any of the following:
- a. The extraction of data or information, from a computer or network-capable device, or the modification of system or user data; or
 - b. The modification of the standard execution path of a program or process in order to allow the execution of externally provided instructions.

⁴⁹<https://www.wassenaar.org/app/uploads/2019/12/WA-DOC-19-PUB-002-Public-Docs-Vol-II-2019-List-of-DU-Goods-and-Technologies-and-Munitions-List-Dec-19.pdf>

5. A. 4. b. Items, not specified by 4.A.5. or 5.A.4.a., designed to perform all of the following:
1. 'Extract raw data' from a computing or communications device; and
 2. Circumvent "authentication" or authorisation controls of the device, in order to perform the function described in 5.A.4.b.1.

Technical Note

'Extract raw data' from a computing or communications device means to retrieve binary data from a storage medium, e.g. RAM, flash or hard disk, of the device without interpretation by the device's operating system or filesystem.

78. הוראת סעיף 5 לצו הפיקוח לאקונית ביותר ורק קובעת כי (הדגשה א.מ.): **"המנהל רשאי לתת את הרשיון, לסרב לתיתו, לקבוע תנאים לנתינתו, להתלותו או לבטלו, הכל כפי שימצא לנכון."**

79. כפי שיפורט להלן, אין למנכ"ל משרד הביטחון סמכות חוקית כלשהי לסייע בכל צורה ואופן לפגיעה בפרטיות, לשלילת חירות וחופש הביטוי, להפלה פוליטית, לסחיטה, לחטיפה, לעינויים, להוצאה להורג ולהעלמה של אזרחים ואזרחיות בבנגלדש בגלל דעותיהם הפוליטיות, חברותם באיגודי עובדים, ביקורתם על תופעת השחיתות, תנאי ההעסקה הנצלניים והעוני, אמונתם הדתית, השתייכותם לקבוצות מיעוטים ילידיים ומיניים, וכן אנשי קשר, חברים ובני משפחה שלהם. נהפוך הוא, החוק הישראלי והחוק הבין-לאומי אוסרים על סיוע כזה – משמעות הדבר היא שבהתאם להוראת סעיף 5 לצו הפיקוח על מנכ"ל משרד הביטחון לאסור על חברת Cellebrite לייצא את המערכת שלה לבנגלדש, בין אם באופן ישיר ובין אם באופן עקיף.

80. מנכ"ל משרד הביטחון אינה שונה מכל רשות מנהלית במדינת ישראל שחלים עליה כללי המשפט המנהלי.

81. מושכלות יסוד הן כי משמוענקת לרשות המנהלית סמכות, חלה עליה חובה מתמשכת לשקול את הצורך בהפעלתה (ראו בג"צ 4374/15 התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר) נ' ראש ממשלת ישראל (פורסם בנבו, 27.3.2016); בג"צ 297/82 עזרא ברגר נ' שר הפנים (פורסם בנבו, 12.6.83); וגם דפנה ברק-ארז, משפט מינהלי, כרך א', 201-202 (2010)).

82. על מנת לקבל החלטה מינהלית תקינה ליתן, להתלות או לבטל רישיון ייצוא ביטחוני, על מנכ"ל משרד הביטחון לגבש תשתית עובדתית מספקת לצורך קבלת ההחלטה, לבחון את כל השיקולים הצריכים לעניין ולהפעיל את שיקול-הדעת המוקנה לו באופן סביר ומידתי, בהתחשב בכל השיקולים הרלוונטיים. כמו-כן, עליו לנמק את החלטתו ומחובה זו נגזרת גם החובה להציג לציבור את התשתית העובדתית שביסוד החלטה. כל אלה הם עקרונות יסוד של המשפט המינהלי (ראו פסקאות 32 ו-41 לפסק דינה של כב' הנשיאה (בדימוס) הש' מ. נאור בתיק עע"מ 8101/15 אלמסגד גריוסוס צגטה נ' שר הפנים (פורסם בנבו, 28.8.2017)).

83. זה מכבר נקבע בפסיקה כי "כי כל חייל ישראלי נושא עמו בתרמילו את כללי המשפט הבינלאומי הפומבי המנהגי, שענינם דיני המלחמה ואת כללי היסוד של המשפט המינהלי הישראלי" (בג"צ 393/82 ג'מעית אסכאן אלמעלמון אלמעאווניה אלמחודודה אלמסאוליה נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה והשומרון (פורסם בנבו, 28.12.1983)).

84. אף שמדובר בפעילות של מנכ"ל משרד הביטחון גם מחוץ לשטחה של מדינת ישראל, הוא נושא בתרמילו את כללי המשפט הבין-לאומי ואת כללי היסוד של המשפט המנהלי הישראלי, ונתון לביקורת שיפוטית.

החובה החלה על מנכ"ל משרד הביטחון בדין הבין-לאומי למנוע ייצוא ביטחוני שמשמש ו/או עלול לשמש לדיכוי פנימי ולהפרות חמורות של זכויות אדם בבנגלדש

85. בשנים האחרונות מתחוללת מהפכה באחריות החלה על המדינות המייצאות והיצואנים הביטחוניים לשימוש בייצוא במדינות היעד שלו, ובתי הדין הבין-לאומיים הפליליים פירשו את עבירת הסיוע. ראו למשל, החלטת בית הדין הפלילי הבין-לאומי לסירה לאון (SCSL) בעניין נשיא ליבריה לשעבר צ. טיילור (Prosecuter v. Taylor, Case No. SCSL-03-01-A,) טיילור (Judgment, Sep. 26, 2013). טיילור הורשע בסיוע לפשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות, בין היתר, על רקע תמיכה והעברת נשק לארגון RUF; כך גם, בתי הדין הפליליים הבין-לאומיים ליוגוסלביה (ICTY) ולרואנדה (ICTR) הבהירו את ההגדרות של "סיוע" ו"השתתפות". לפי ה-ICTY, המסייע חייב לתת סיוע למבצע העבירה מתוך ידיעה שהמבצע מתכוון לבצע את הפשע, אך לא חייב בעצמו לתמוך במטרה של מבצע העבירה. יתרה מכך, אין חשיבות אם הסיוע ניתן למבצע העבירה לפני, אחרי או תוך כדי ביצוע העבירה (Prosecutor v. Blaskic, Case No. IT-95-14 (Trial Chamber), March 3, 2000). לפי ה-ICTR, אחד האלמנטים האפשריים של סיוע הוא מתן אמצעים או כלים כדי שיעזרו לביצוע הפשע (Prosecutor v. Akayesu, Case No. ICTR-96-4-T (Trial Chamber), September 2, 1998).

complicity by procuring means, such as weapons, instruments or any other means, used to commit genocide, with the accomplice knowing that such means would be used for such a purpose.

86. בסעיף 3 להכרזה של האו"ם בדבר זכויות אדם, מ-1948, נקבעה הזכות לחיים⁵⁰: "כל אדם יש לו הזכות לחיים, לחירות ולבטחון אישי".

87. הוראת סעיף 6(א) לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (International Covenant on Civil and Political Rights, 1966)⁵¹, אף היא קובעת את הזכות לחיים ואת האיסור לשלול את החיים באופן שרירותי: "לכל בן אנוש זכות טבעית לחיים. זכות זו תוגן על-ידי החוק. אין לשלול משום אדם את חייו באורח שרירותי".

88. הוראות סעיפים 2 ו-3 ל-Code of Conduct for Law Enforcement Officials שאומץ על ידי מליאת האו"ם בהחלטה מיום 17.12.1979 (34/169), קובעות⁵²:

2. In the performance of their duty, law enforcement officials shall respect and protect human dignity and maintain and uphold the human rights of all persons.

⁵⁰ https://www.btselem.org/hebrew/international_law/universal_declaration

⁵¹ https://www.nevo.co.il/law_word/Law09/amana-1040.pdf

⁵² <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/lawenforcementofficials.aspx>

3. Law enforcement officials may use force only when strictly necessary and to the extent required for the performance of their duty.

89. ביום 15.12.1980 התקבלה במליאת האו"ם החלטה (35/172) הקוראת למדינות העולם לגבש

סטנדרטים מינימליים כדי להגן על הזכות לחיים ולהבטיח הליכים משפטיים הוגנים.⁵³

90. במסמך האו"ם Principles on the Effective Prevention and Investigation of

Extralegal, Arbitrary and Summary Executions, מיום 24.5.1989,⁵⁴ נקבע בסעיף 1 כי

על המדינות למנוע ולאסור הוצאות להורג ללא משפט:

Governments shall prohibit by law all extra-legal, arbitrary and summary executions and shall ensure that any such executions are recognized as offences under their criminal laws, and are punishable by appropriate penalties which take into account the seriousness of such offences. Exceptional circumstances including a state of war or threat of war, internal political instability or any other public emergency may not be invoked as a justification of such executions. Such executions shall not be carried out under any circumstances including, but not limited to, situations of internal armed conflict, excessive or illegal use of force by a public official or other person acting in an official capacity or by a person acting at the instigation, or with the consent or acquiescence of such person, and situations in which deaths

91. הוראת סעיף 2 לאמנה הבינלאומית International Convention for the Protection of All

Persons from Enforced Disappearance (משנת 2006),⁵⁵ הגדירה "העלמה כפויה":

For the purposes of this Convention, "enforced disappearance" is considered to be the arrest, detention, abduction or any other form of deprivation of liberty by agents of the State or by persons or groups of persons acting with the authorization, support or acquiescence of the State, followed by a refusal to acknowledge the deprivation of liberty or by concealment of the fate or whereabouts of the disappeared person, which place such a person outside the protection of the law.

92. הוראת סעיף 2 להצהרת האו"ם מיום 18.12.1992 (56A/RES/47/133) United Nations

Declaration on the Protection of All Persons from Enforced Disappearance, קבעה:

1. No State shall practise, permit or tolerate enforced disappearances.

⁵³ <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/FactSheet11rev.1en.pdf>

⁵⁴ <https://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/executions.pdf>

⁵⁵ <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/ced/pages/conventionced.aspx>

⁵⁶ <https://www.un.org/documents/ga/res/47/a47r133.htm>

2. States shall act at the national and regional levels and in cooperation with the United Nations to contribute by all means to the prevention and eradication of enforced disappearance.

93. החל משנת 1946, בה אימצה עצרת האו"ם את עקרונות חוקת הטריבונל הצבאי בנירנברג (IMT)⁵⁷ והכרעותיו, רואה המשפט הבין-לאומי בעינויים פשע במישור הבין-לאומי, הן במסגרת קטגוריית פשעים נגד האנושות והן כפשע בפני עצמו, המקנה סמכות שיפוט אוניברסלית להעמיד לדין פרטים הנאשמים בביצוע מעשים העולים כדי עינויים, ללא תלות במקום ביצועם, בזהות הקורבנות או אזרחותו של המבצע.

94. בסעיף 5 להכרזה של האו"ם בדבר זכויות אדם, מ-1948, נקבע האיסור על עינויים⁵⁸: "לא יהיה אדם נתון לעינויים, ולא ליחס או לעונש אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים".

95. הוראת סעיף 7 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, אוסרת על עינויים: "לא יועמד אדם בפני עינויים, או ביחס או עונש אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים; בפרט, לא יועמד אדם בלא הסכמתו החופשית, בפני ניסוי רפואי או מדעי".

96. מדינת ישראל חתמה ביום 22.10.1986 על האמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים (1984), ואשררה אותה ביום 4.8.1991. סעיף 4(1) לאמנה זו אוסר על סיוע לעינויים:

Each State Party shall ensure that all acts of torture are offences under its criminal law. The same shall apply to an attempt to commit torture and to an act by any person which constitutes complicity or participation in torture.

97. פעילות להגנה על זכויות אדם, אינה מהווה פשע או פעילות טרור. ראו למשל סעיף 1 להחלטת מליאת האו"ם (53/144), מיום 9.12.1998⁵⁹:

Everyone has the right, individually and in association with others, to promote and to strive for the protection and realization of human rights and fundamental freedoms at the national and international levels.

98. הוראות סעיפים 9 ו-26 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, והוראת סעיף 9 להכרזה של האו"ם בדבר זכויות אדם, אוסרות על שלילת חירות שרירותית ובמיוחד על רקע אמונות ודעות פוליטיות⁶⁰.

99. הוראות סעיפים 18-19 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, וכן הוראת סעיף 19 להכרזה של האו"ם בדבר זכויות אדם, קובעות את זכותו של כל אדם לחופש המחשבה, המצפון והדת, ולחופש הביטוי.

100. בסעיף 12 להכרזה של האו"ם בדבר זכויות אדם, נקבע כדלהלן בעניין הזכות לפרטיות:

No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honor and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

101. הוראת סעיף 17 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות, אוסרת אף היא על פגיעה בפרטיות:

1. No one shall be subjected to arbitrary or unlawful interference with his privacy, family, home or

⁵⁷ <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?docid=3ae6b39614>

⁵⁸ https://www.btselem.org/hebrew/international_law/universal_declaration

⁵⁹ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/rightandresponsibility.aspx>

⁶⁰ https://www.nevo.co.il/law_word/Law09/amana-1040.pdf

correspondence, nor to unlawful attacks on his honour and reputation.

2. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

102. פעילי וארגוני זכויות אדם, מפגינים, פעילי אופוזיציה ולמען הדמוקרטיה, לעולם אינם יכולים לשמש כמטרה רק בשל דעותיהם. כל ניסיון לכפות עליהם דעות מסוימות הינו אסור, וכל ניסיון לפגוע בזכויותיהם על רקע דעותיהם, ובפרט בזכותם לפרטיות, מהווה הפרה גם של זכותם לחופש הביטוי, המעוגנת בהוראת סעיף 19 לאמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות⁶¹:

1. Everyone shall have the right to hold opinions without interference.

2. Everyone shall have the right to freedom of expression; this right shall include freedom to seek, receive and impart information and ideas of all kinds, regardless of frontiers, either orally, in writing or in print, in the form of art, or through any other media of his choice.

3. The exercise of the rights provided for in paragraph 2 of this article carries with it special duties and responsibilities. It may therefore be subject to certain restrictions, but these shall only be such as are provided by law and are necessary:

(a) For respect of the rights or reputations of others;
(b) For the protection of national security or of public order (ordre public), or of public health or morals.

103. בארה"ב, ב- The Arms Export Control Act of 1976 ובעיקר Section 620M ב- המכונים "Leahy Law" (על שם פטריק ליהי, סנטור ממדינת ורמונט אשר קידם אותם), הוגדרו כהפרות חמורות של זכויות אדם אשר מונעות ייצוא ביטחוני אמריקאי, גם שלילת חירות שרירותית, הוצאות להורג ללא משפט, העלמה ועינויים:

SEC. 620M. [2378d] LIMITATION ON ASSISTANCE TO SECURITY FORCES.

(a) IN GENERAL.—No assistance shall be furnished under this Act or the Arms Export Control Act to any unit of the security forces of a foreign country if the Secretary of State has credible information that such unit has committed a gross violation of human rights.

(1) the term "gross violations of internationally recognized human rights" includes torture or cruel, inhuman, or degrading treatment or punishment, prolonged detention without charges and trial, causing the disappearance of persons by the abduction and clandestine detention of those persons, and other flagrant denial of the right to life, liberty, or the security of person; and

כך גם נכתב במצגת של מחלקת המדינה האמריקאית, המסבירה את הפרשנות שלה להוראות חוק אלה:

⁶¹ <https://www2.ohchr.org/english/bodies/hrc/docs/gc34.pdf>

Gross Violations of Human Rights

Not defined in the Leahy context

According to section 502B(d) of the FAA, gross violations of internationally recognized human rights includes:

- **torture** or cruel, inhuman, or degrading treatment or punishment,
- **prolonged detention** without charges and trial,
- causing the **disappearance** of persons by the abduction and clandestine detention of those persons, and
- other **flagrant denial of the right to life, liberty, or the security of person** (e.g. **extrajudicial killing**).

Department Leahy Vetting policy also includes:

- Politically-motivated rape

This is not an exhaustive list. Incidents are examined on a case-by-case basis.

החובה החלה על מנכ"ל משרד הביטחון בדין הישראלי למנוע ייצוא ביטחוני שמשמש ו/או עלול לשמש לדיכוי פנימי ולהפרות חמורות של זכויות אדם בבנגלדש

104. לעיקרון חוקיות המינהל שני היבטים: ראשית, נדרש כי לכל מעשה מינהלי תהיה הסמכה בחוק. שנית, נדרש כי מעשה מינהלי יהיה בהתאם לחוק (ראו בג"צ 1405/14 פרו' שמעון סלוי' נ' המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, (פורסם בבנו, 7.8.2014); בג"צ 1/49 בז'רנו נ' שר המשטרה, פ"ד ב 80 (1949)).

105. העותרים/ות יטענו כי אין למנכ"ל משרד הביטחון סמכות כלשהי בחוק הישראלי לסייע בכל צורה ואופן לפגיעה בפרטיות, לשלילת חירות וחופש הביטוי, להפלה פוליטית, לסחיטה, לחטיפה, לעינויים, להוצאה להורג ולהעלמה של אזרחים ואזרחיות בבנגלדש בגלל דעותיהם הפוליטיות, חברותם באיגודי עובדים, ביקורתם על תופעת השחיתות, תנאי ההעסקה הנצלניים והעוני, אמונתם הדתית, השתייכותם לקבוצות מיעוטים ילידיים ומינניים, וכן אנשי קשר, חברים ובני משפחה שלהם. נהפוך הוא, החוק הישראלי אוסר על סיוע כזה.

106. הוראות סעיפים 300, 301, 301ב, 301ג ו-304 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, אוסרות על הריגה ורצח.

107. הגדרות עבירות החטיפה בחוק העונשין, דומות להגדרת "העלמה כפויה" בדין הבין-לאומי. כך בהוראת סעיף 369 הוגדרה "חטיפה": "הכופה אדם בכוח או באיומים או מפתהו באמצעי תרמית ללכת מן המקום שהוא נמצא בו, הרי זו חטיפה, ודינו – מאסר עשר שנים"; ובהוראת סעיף 372 הוגדרה חטיפה לשם סחיטה או איומים: "החוטף אדם כדי לרצחו או כדי להעמידו בסכנת רצח, או חוטף אדם כדי לסחוט או לאיים, דינו – מאסר עשרים שנים".

108. הוראות סעיף 428 לחוק העונשין, אוסרת על סחיטה באיומים: "המאיים על אדם בכתב, בעל פה או בהתנהגות, בפגיעה שלא כדין בגופו או בגוף אדם אחר, בחירותם, ברכושם, בפרנסתם, בשמם הטוב או בצנעת הפרט שלהם, או מאיים על אדם לפרסם או להימנע מפרסם דבר הנוגע לו או לאדם אחר, או מטיל אימה על אדם בדרך אחרת, הכל כדי להניע את האדם לעשות מעשה או להימנע ממעשה שהוא רשאי לעשותו, דינו - מאסר שבע שנים; נעשו המעשה או המחדל מפני איום או הטלת אימה כאמור או במהלכם, דינו - מאסר תשע שנים".
109. הוראות סעיף 371 לחוק העונשין קובעת: "החוטף אדם בכוונה שייכלא שלא כחוק, דינו - מאסר עשרים שנים".
110. הוראות סעיפים 333, 334 ו-335 לחוק העונשין, אוסרות על גרימת חבלה לגופו של אדם.
111. הוראות סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981, מגדירה כעבירה: "הפוגע בפרטיות זולתו, באחת הדרכים האמורות בסעיף 12(1), (3) עד (7) ו-(9) עד (11), דינו מאסר 5 שנים".
112. הוראות סעיף 262 לחוק העונשין קובעת: "מי שידע כי פלוני זומם לעשות מעשה פשע ולא נקט כל האמצעים הסבירים למנוע את עשייתו או את השלמתו, דינו - מאסר שנתיים".
113. הוראות סעיף 16(א) לחוק העונשין קובעת: "דיני העונשין של ישראל יחולו על עבירות-חוץ אשר מדינת ישראל התחייבה, באמנות בינלאומיות רב צדדיות ופתוחות להצטרפות, להעניש עליהן; והוא, אף אם נעברו בידי מי שאינו אזרח ישראלי או תושב ישראל, ויהא מקום עשיית העבירה אשר יהא".
114. הוראות סעיף 15(א) לחוק העונשין קובעת: "דיני העונשין של ישראל יחולו על עבירות-חוץ מסוג פשע או עוון, שנעברה בידי אדם שהיה, בשעת עשיית העבירה או לאחר מכן, אזרח ישראלי או תושב ישראל; הוסגר אדם מישראל למדינה אחרת בשל אותה עבירה ונתן שם את הדין עליה, לא יחולו עוד עליה דיני העונשין של ישראל".
115. לפי הוראות סעיף 31 לחוק העונשין, "מסייע" הינו: "מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה, הוא מסייע".
116. המסייע לעבור עבירה הוא צלע משנית ועקיפה בביצוע העבירה. בשעה שאחר מבצע את העבירה, עושה המסייע כדי לאפשר את ביצועה של העבירה העיקרית, להקל אותו, לאבטחו או לתרום לו בדרך אחרת. בהתאם לכך, עונשו של המסייע שווה למחצית העונש הקבוע בשל ביצוע אותה העבירה (סעיף 32 לחוק העונשין).
117. יסודותיה של עבירת הסיוע הוגדרו בפסק-הדין המנחה שניתן בע"פ 320/99 פלונית נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.2.2001).
118. במסגרת היסוד העובדתי שבהגדרת העבירה נדרשת התנהגות מסייעת, כלומר, התנהגות אשר יש בה כדי ליצור את התנאים לביצוע העבירה על ידי המבצע העיקרי באחת מן הדרכים המנויות בסעיף 31 לחוק העונשין. החוק אינו דורש כי אלמלא הסיוע לא הייתה מתגבשת העבירה העיקרית. אין כל הכרח כי בהתנהגותו ירים המסייע תרומה אפקטיבית לביצוע העבירה העיקרית. הדרישה היא, כך נפסק, אך להתנהגות הנושאת את הפוטנציאל לסייע לביצוע העבירה העיקרית (ראו ע"פ 4317/97 פוליאקוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.1.1999); ע"פ 11131/02 יוסופוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 15.3.2004)). הבשלת

היסוד העובדתי אינה תלויה בהשלמת העבירה העיקרית, ודי בכך שהעברין העיקרי ניגש לביצועה (ראו פסק דינה של כב' הנשיאה אסתר חיות בע"פ 2219/14 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.11.2014)).

119. היסוד הנפשי כולל שלושה רכיבים: מודעות לטיב ההתנהגות המסייעת, כלומר, לכך שהמעשה תורם לביצוע העבירה העיקרית; מודעות לכך שהמבצע העיקרי עומד לבצע עבירה "בעלת ייעוד מוחשי", כאשר לא די בידיעה על אפשרות תיאורטית או נכונות לביצוע עבירה; ומטרה לסיוע.

120. בע"פ 320/99 פלונית הנ"ל, לגבי היסוד הנפשי, נקבע כי נדרש מאת המסייע יסוד של מטרה או תכלית לסייע לעברין העיקרי. לגבי היחס הנפשי לעבירה המתבצעת, או העומדת להתבצע, נקבע כי מעבר ליסוד ההכרתי אין נדרש יסוד חפצי ביחס לביצוע העבירה, כלומר, אין המסייע נדרש להתכוון לכך שהמבצע העיקרי יגשים את זממו.

121. לפי פסקה 9 לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה (בדימוס) אליעזר ריבלין בע"פ 11131/02 יוסוב הנ"ל, המודעות – הן לטיב ההתנהגות המסייעת והן לנסיבה של ביצוע העבירה העיקרית – יכול שתהיה מוחלפת בחשד באשר לטיבה המסייע של ההתנהגות ובמודעות לאפשרות התקיימות הנסיבה של ביצוע העבירה על ידי העברין העיקרי, בהתאם להוראות סעיף 20(ג)1 לחוק העונשין ("עצימת עיניים"). בנוסף, לפי "הלכת הציפיות", יסוד המטרה לסייע מתקיים אף מקום שבו אין תכליתו של המסייע לסייע לעברין העיקרי, ואולם הוא מודע לכך שהתנהגותו עשויה, בהסתברות של קרוב לוודאי, להרים תרומה לביצוע העבירה על ידי המבצע העיקרי.

122. רכיב המטרה לסיוע מתממש גם כאשר המסייע אינו חפץ בהתממשות העבירה, ובכלל זה גם שעה שפעל "מתוך לחץ חברתי או מתוך בצע כסף, למרות שאינו חפץ בהתממשות של עבירה זו" (ראו פסק דינה של כב' הנשיאה אסתר חיות בע"פ 2219/14 פלוני הנ"ל).

123. עוד נקבע כי על אף שבמקרה הרגיל תבוצע פעולת הסיוע בדרך של מעשה אקטיבי, אין מניעה מהכרה בביצוע סיוע לדבר עבירה בדרך של מחדל (פסקה כ"ג לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה (בדימוס) הש' אליקים רובינשטיין בע"פ 2219/14 פלוני הנ"ל).

124. מרגע שנודע לרשות ציבורית כי היא פועלת בניגוד לסמכותה בחוק, עליה לתקן את הפגם ללא דיחוי ומיזומתה, ולא להמשיך לפעול במצב של העדר חוקיות. בהקשר זה, יפים דברי כב' הש' א. לוי בפסקה 19 לפסק דינו בבג"צ 10296/02 ארגון המורים בבתי הספר העל-יסודיים, בסמינרים ובמכללות נ' שרת החינוך, התרבות והספורט (פורסם בנבו, 15.12.04): "אל לנו להעלים עין ממצב מתמשך של חריגה מסמכות, ואין להתיר לרשות המינהלית לנקוט מדיניות של סחבת בתיקון המעוות. אדרבה, בית-המשפט אינו מהסס לומר את דברו מקום שהרשות מתמהמהת בתיקון מעשה הלוקה בפגם".

חוסר הסבירות הקיצוני באי עצירת הייצוא של מערכת חברת Cellebrite לכוחות הביטחון בבנגלדש

125. מנכ"ל משרד הביטחון אחראי ליישום צו הפיקוח, לניהול הייצוא הביטחוני ולמתן רישיונות לייצוא ביטחוני מכוח הצו. האחריות לאכיפת הוראות צו הפיקוח נתונה בידיו, כאשר צו הפיקוח נתן לו סמכויות כדי לבדוק ולוודא שפעילות הייצוא נעשית על פי הוראותיו

ושהיצואן עומד בתנאי הרישיונות שניתנו, במטרה למנוע זליגה של ציוד, ידע וטכנולוגיות לגורמים לא רצויים.

126. הוראת סעיף 5 לצו הפיקוח קובעת סמכות "רשות". בספרו הסמכות המינהלית (כרך א' עמ' 225) ציין כב' הש' פרופ' יצחק זמיר כי: "אף שייתכן כי לשון של רשות תתפרש כלשון של חובה, או להיפך, בדרך כלל אין הסמכות משנה את עורה; אלא שבית המשפט קובע כי על אף לשון של רשות, בנסיבות מסוימות חובה על הרשות המינהלית להפעיל את סמכותה. הדגש הוא על נסיבות המקרה ולא על אופי הסמכות...". כב' הש' יצחק זמיר עמד על כך גם בבג"צ 2533/97 התנועה למען איכות השלטון נ' ממשלת ישראל, פ"ד נא(3), 46, 54: "אפשר שסמכות-רשות תיעשה, בנסיבות מסוימות, סמכות-חובה... השאלה אם אמנם סמכות-רשות נעשית סמכות-חובה תלויה, בראש ובראשונה, בתכלית הסמכות, כפי שנקבעה בחוק" (ראו גם דברי כב' הנשיא (בדימוס) הש' שמגר עמד בבג"צ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(5), 404, 419-420, על משמעותה של סמכות שבשיקול דעת).

127. על מנכ"ל משרד הביטחון לפעול במסגרת מתחם הסבירות. חוסר הסבירות מתבטא באי שקילת כל השיקולים הרלוונטיים ו/או מתן משקל מוטעה לשיקולים השונים (ראו בג"צ 935/89 גנור נגד היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד מד(2) 485, 514; ובג"צ 297/82 עזרא ברגר נ' שר הפנים, לז (3) 29); על-פי הפסיקה, השאלה אינה מה היה מחליט ביהמ"ש בנסיבות דומות, אלא אם החלטת המינהל עומדת בפני הביקורת, בהיותה החלטה שרשות מינהלית סבירה יכולה הייתה לקבל. אם ההחלטה עומדת במבחן הסבירות – במובן זה שהיא מהווה אחת ההחלטות הסבירות שניתן היה לקבל באותן נסיבות – לא יתערב בכך ביהמ"ש (ראו בג"צ 1554/95 עמותת "שוחרי גיל"ת" נ' שר החינוך, התרבות והספורט (פורסם בנבו, 11.7.96)).

128. בענייננו, כאמור, סמכות "הרשות" הקבועה בצו הפיקוח לעצור ייצוא ביטחוני ולאכוף את החוק על חברת Cellebrite, הפכה בנסיבות העניין החמורות לסמכות המחייבת את מנכ"ל משרד הביטחון. לנוכח חומרת המצב בבנגלדש, המשך התנהלות מנכ"ל משרד הביטחון כרגיל ומחדלו, במיוחד לאחר פניית העותרים/ות אליו, לוקים בחוסר סבירות קיצוני.

129. חוסר הסבירות הקיצוני מתחדד, בהינתן שאין למדינת ישראל יחסים דיפלומטיים עם בנגלדש ולנוכח הפרות זכויות האדם והשחיתות הנרחבות, הרי שאין שום יכולת למנכ"ל משרד הביטחון לשלוט ולפקח מה נעשה עם המערכת של חברת Cellebrite שם.

130. לאור כל האמור לעיל, ביהמ"ש הנכבד מתבקש להורות למנכ"ל משרד הביטחון כמבוקש בעתירה זו ולחייבו בהוצאות המשפט של העותרים/ות.

איתי מק, עו"ד

ב"כ העותרים/ות

והעותר 85